SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. XCIX. No. 68. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, APRIL 9, 1992. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 9-го КВІТНЯ 1992 Ч. 68. РІК XCIX.

Пам'ятаймо про Україну!

ЛЬВІВСЬКУ ОБЛАСНУ РАДУ ОЧОЛИВ МИКОЛА ГОРИНЬ

Львів (УНІАР). — Тут, 2-го квітня на місцевій телевізії виступив голова Львівської Обласної Ради Вячеслав Чорновіл і повідомив про свою резигнацію з цього становища. Він мотивував це тим, що хоче зосередити свої зусилля на праці у Верховній Раді України.

В понеділок, 6-го квітня, розпочалася десята сесія Львівської Обласної Ради. Головним питанням порядку денного було обрання її голови. Зі звітами про працю Обласної Ради виступили заступники голови Іван Гель та Микола Горинь.

Після звітів депутати на голову Обласної Ради запропонували п'ять кандидатур. Із 165 депутатів, 106 віддали свої голоси за Миколу Гориня, який раніше був заступником В. Чорновола. Слід зазначити, що певній групі людей результати голосування не сподобалися і при виході з будинку 25 осіб зустріли депутатів вигуками: „Ганьба", „Продалися", „Комуняки".

ДОПОВІДЬ Д-РА В. ЄВТУХА

Ню Йорк. — Українська Вільна Академія Наук влаштовує доповідь професора Київського університету ім. Т. Шевченка д-ра Володимира Євтуха. Тема доповіді — „Етнічні проблеми сучасної України". Відбудеться доповідь у неділю, 12-го квітня, о год. 2-ій по полудні в будинку УВАН (206 Захід 100 вул.). За інформаціями можна звертатися на число тел.: (212) 222-1866.

У Ню Йорку померла дівчинка з України

Ню Йорк (ХВФ). — Тут у четвер, 2-го квітня, проживши всього неповних шість років (бо шості уродини обходила б 1-го травня) померла у дитячій лікарні Колюмбійського презбітеріянського серцевого інституту Аліна Дяченко.

Про Аліну та її батька Ігоря, їхні пригоди пов'язані з приїздом на лікування серцевої вади, що її від уродження мала дівчинка, писалось на сторінках „Свободи", коли І. Дяченко звертався за допомогою до української громади. Громада відгукнулася добре, але маленька Аліна не встояла ся перед смертельною недугою.

Після чотирилітніх клопотань І. Дяченкові з хворою донею вдалось отримати дозвіл і квитки на виїзд до ЗСА, щоби тут у вищезгаданому шпиталі пробувати лікувати Аліну. Лікуванням Аліни безкоштовно зайнявся д-р Велтон Ґерсоні, який, оглянувши Аліну 21-го січня зарекомендував цілий ряд аналіз. 18-го березня Аліна пройшла операцію, яку робив відомий у світі серцевий хірург Жан Квейґебюр, знову ж безкоштовно. Операція була успішна. Одначе 21-го березня у маленької хворої Аліни витворилися пооперацїйні комплікації включно з серцевим інфарктом. Здоров'я маленької пацієнтки погіршувалося з години на годину. Викликали до Ню Йорку маму хворої, якій завдяки зусиллям добрих людей по обидвох боках океану вдалося отримати всі потрібні документи до п'ятох днів і приїхати до Ню Йорку. Шість днів після прибуття Ірини Дяченко її маленька доня померла.

35-відбиванкові першості УСЦАК відбудуться в Мейплвуді

Нюарк, Н. Дж. (УСЦАК). — Провід Української Спортової Централі Америки і Канади, повідомляє усі українські спортові осередки, що 35-ті відбиванкові першості УСЦАК відбудуться в суботу, 23-го травня, в Мейплвуді, Н. Дж. Первісно цей ювілейний турнір мав пройти у Ворені, Миш., одначе після несподіваної відмови місцевим УКЦентром бути основним спонзором Діловий комітет був змушений його відкликати.

Управа УСЦАК вдячна місцевому УСВТ „Чорноморська Січ", що, не зважаючи на пізніший час, погодилося перейняти цей обов'язок підготовити та переправодити турнір, ігри якого пройдуть в спортових залях середньої школи Коламбія в Мейплвуді. По закінченні турніру в Готелі Рамада в Іст Ганове відбудеться спільна вечеря, врученння нагород і забава при звуках оркестри „Хлопці зі Львова".

ТОРГ ЗА ЧОРНОМОРСЬКУ ФЛЬОТУ ТРИВАЄ

Київ (УНІАР). — Тут у понеділок, 6-го квітня, Президія Верховної Ради України ухвалила заяву, у якій сказано, що „політичні і державні діячі Російської федерації, командування військово-морської фльоти об'єднаних збройних сил СНД роблять спроби загострити і тим самим дестабілізувати ситуацію навколо Чорноморської фльоти". Далі в заяві звернено увагу на виступ віцепрезидента Росії Александра Руцького 3-го квітня у Севастополі, коли він оголосив Чорноморську фльоту і Крим російськими. Президія Верховної Ради України уважає його заяви втручанням у внутрішні справи України. Командуючий військово-морською фльотою СНД та його заступники роблять візити, надсилають телеграми і звернення до Чорноморської фльоти, у яких перевищують свої службові уповноваження, беруться давати політичну і правову оцінку діяльности не тільки міністерства оборони України, а й вищих законодавчих та виконавчих органів України. Командування Чорноморської фльоти на чолі з Касатоновим зухвало ігнорує Конституцію і закони України, проводить відверту антиукраїнську пропаганду серед військовослужбовців, розпалює міжнаціональну ворожнечу.

Україна зробила значний внесок у будівництво Балтійської, Північної, Тихоокеанської та Чорноморської фльот колишнього СССР. Маючи право на успадкування своєї частки від усієї військово-морської фльоти колишнього Союзу ССР, Україна претендує лише на ту частину Чорноморської фльоти, яка приписана у її портах, що є значно меншим від внеску України у військово-морські сили колишнього Союзу. Українська держава, сказано в заяві, гарантує соціяльний і правовий захист військовослужбовців та членів їхніх родин. „Президія Верховної Ради пропонує Президентові України, як головнокомандуючому збройними силами України, керуючись постановою Верховної Ради України з 31-го серпня 1991 року, законами та іншими законодавчими актами України — негайно вжити необхідних заходів щодо створення військово-морських сил України".

Президія Верховної Ради звернулася до населення України, військовослужбовців Чорноморської фльоти з закликом не реагувати на провокаційні заяви командування військовоморських сил СНД та окремих керівників Росії. ПВР України закликала Верховну Раду Росії підтримати намагання України нормалізувати ситуацію навколо Чорноморської фльоти.

Президент Л. Кравчук 6-го квітня видав указ про невідкладні заходи для будівництва збройних сил України. Указом Президент підпорядкував міністерству оборони України всі військові формування, розташовані на території України і досі не включені до складу збройних сил України. Стратегічні ядерні сили, розташовані на території України, на час до їх повного розкомплектування, передано в оперативне підпорядкування командуючому стратегічними силами СНД для забезпечення єдиного контролювання над ядерною зброєю.

Президент Кравчук наказав зформувати військово-морські сили України на базі сил Чорноморської фльоти, розташованих на території України. Міністерство оборони України має негайно приступити до формування органів управління військово-морськими силами України, погодивши з головнокомандуючим об'єднаними збройними силами СНД перелік кораблів і частин Чорноморської фльоти, які тимчасово пере-

(Закінчення на стор. 7-ій)

Появилася документальна відеокасета про Україну

Джерзі Сіті, Н.Дж. — Підприємство „Апон", що займається продажем і виробом відеокасет та стрічок з українською тематикою, випустило нову відеокасету п.н. „Незалежність України" із підзаголовком „Моя вільна Україна".

Відеокасета виконана технічно бездоганно показує цікаві історичні хвилини проголошення незалежности України із вступним словом голови Верховної Ради Іваном Плющем, заприсяження Президента України Леоніда Кравчука і повний текст його промови. Реакція вщерть виповненої залі, де відбувалися ці історичні збори представників всієї України дуже цікава і добре схоплена.

На фільмі є також перші заприсяження вояків на вірність Україні. Є також виступи хорового і танцювального ансамблю ім. Верьовки із диригентом А. Авдієвським.

Відеострічка коштує 38 ам. дол. з посилкою і можна її замовити пишучи на адресу: Apon Record Company, Inc., P.O.Box 3062 Steainway Sta., Long Island City, N.Y. 11103.

ПРОДАЖ ТВОРІВ МИСТЕЦТВА

Ню Йорк. — Український Музей в Ню Йорку (203 Друга авеню) влаштовує у суботу, 11-го квітня, від год. 12-ої до 5-ої по полудні продаж українського прикладного мистецтва. Ті, хто цікавиться рідним мистецтвом, матимуть змогу придбати вишивки, дерев'яні вироби, кераміку, писанки, картини та інші речі.

НАПРУЖЕННЯ В РОСІЙСЬКІЙ ВЕРХІВЦІ ЗРОСТАЄ

Москва. — Засоби масової інформації і акредитовані в Москві західні кореспонденти пробують розгадати загадку: хто в майбутньому керуватиме Росією і чи теперішній президент Російської федерації Борис Єльцин, який тримає під своєю особистою контролею також кабінет міністрів і міністерство оборони „вийде на чисті води" після сесії Верховної Ради, яка розпочалася в понеділок, 6-го квітня.

В загальному політичні спостерігачі і аналітики думають, що Єльцин збереже свій пост, зглядно керівні пости, може навіть чистинно завдяки країнам Заходу, в першу чергу „великої сімки", яка у принципі погодилася надати Росії і країнам СНД більшу економічну допомогу.

На думку західніх спостерігачів кожна справа, яка буде предметом дискусії, буде „горячою", але центральним буде питання хто і як керуватиме Росією в майбутньому — поміркованi демократи типу Єльцина, чи екстремісти з шовіністичним забарвленням типу віцепрезидента Александра Руцького, Руслана Хасбулатова, Геннадія Бурбуліса, Єгора Ґайдара та їм подібних. Б. Єльцин і його щирі прихильники свідомі, що у переходовому періоді потрібно застосувати поміркованi ходи в економіці й політиці, інакше жодні запляновані господарські реформи не будуть успішними.

Правда, Р. Хасбулатов і А. Руцькой не вважаються тепер серйозними противниками Єльцина і його економічних реформ. Зате вони гостро виступають у політичній проблематиці, обороняють приналежність Чорноморської фльоти до Росії, критикують політику незалежних країн СНД, не вважають їх взагалі у праві називати себе самостійними тощо. У ділянці економіки Хасбулатов не буде атакувати Єльцина і його уряд, можливо навіть тому, що теперішній президент користується популярністю в західньому світі. Він не вимагатиме під час сесії резигнації Єльцина, як це він заповідав недавно. Крім того, Єльцин дещо переформував свій кабінет: Г. Бурбуліса звільнив з посту першого заступника прем'єр-міністра, але він залишився в характері державного секретаря; Є. Гайдара звільнив з міністра фінансів, але залишив в кабінеті, як одного із заступників прем'єра. Двох інших співробітників — Сергея Шахрая і Александра Шохіна також пересунув на інші пости.

Не зважаючи на переміни, пересунення і заяви, несподіванки під час сесії ВР Російської федерації все ще є можливі, включно до драстичних змін уряду. Говориться навіть про заміну віцепрезидента А. Руцького, який своїми заявами дуже комплікує політику Росії у відношенні до інших країн СНД. Також пости Анатолія Собчака і Ґаврила Попова, керівників Санкт Петербурґу і Москви, є під загрозою, кажуть поінформовані особи. Напередодні відкриття сесії ВР А. Руцькой відвідав Чорноморську фльоту, зглядно російських чорносотенних шовіністів типу Ігора Касатонова, щоб запевнити їхньою підтримкою і підтримкою воєнної індустрії, коли наступить критична хвилина.

Б. Єльцин, як кажуть спостерігачі, це найбільше зберігає холоднокровність, наприклад, у словному двобою з президентом України Леонідом Кравчуком за розподіл майна колишнього СССР, Чорноморську фльоту та інші важливі проблеми СНД. Його дипломатичний хист допоможе йому знетралізувати також внутрішню опозицію. — кажуть аналітики.

У СВІТІ

КРАЙНЬО ПРАВА ПАРТІЯ республіканців, яка виступає за припинення іміґрації до Німеччини, дістала на виборах в землі Баден-Вюртемберґ 10.1 відсотка голосів, що дає їй право представництва в земельному парляменті. Християнсько-демократичний союз, очолюваний канцлером Гельмутом Колем, зазнав у Баден-Вюртемберґ відносної поразки, оскільки зібрав лише 41 відсоток голосів. Таким чином, місцевий ХДС втратив можливість формувати однопартійний уряд землі і буде змушений вступити до коаліції з представниками інших партій.

УГОДУ ПРО ГОЛОВНІ принципи співробітництва між розвідувальними службами країн Співдружности Незалежних Держав підписано в Алма-Аті на зустрічі представників розвідок СНД. Було також створено спеціяльну раду, до якої ввійшли керівники розвідок Вірменії, Білорусі, Казахстану, Кірґізстану, Молдови, Російської федерації, Таджикистану, Туркменістану, Узбекистану і України.

ПРЕЗИДЕНТ АФҐАНІСТАНУ Наджібулла, виступаючи в Кабулі на святі закінчення Рамадану, місяця мусулманського посту, пообіцяв, що незабаром над його країною „зійде сонце миру". Він запропонував створити невтральну комісію, яка буде керувати країною до часу зформування тимчасового уряду. Незадово до виступу Наджібулли мужагедіни обстріляли Кабул ракетами кляси „земля-земля".

У ПОНЕДІЛОК, 6-ГО КВІТНЯ, в Женеві під еґідою ООН почалася зустріч вчених-екологів. Вони мають обговорити засоби захисту озонової оболонки, яка оберігає Землю від шкідливої дії сонячного проміння. Ця оболонка надзвичайно швидко руйнується над густонаселеними районами Европи і Північної Америки, особливо велика діра утворилася над Антарктидою. Можливо, що на зустрічі в Женеві буде прийнято рішення заборонити від 1996 року застосування речовин, котрі спричиняють фатальне знищення озонової оболонки. Йдеться передусім про хлористі і фтористі сполуки вуглецю, або фреони, які широко використовуються в холодильниках і різних розпилювачах. Керівник природоохоронної програми ООН Мустафа Толб вважає, що ця заборона дозволить запобігти захворінням на рака шкіри у 4.5 мільйона осіб і сліпоти у 359,000 осіб.

ЗАВДЯКИ СПЕЦІЯЛЬНІЙ суміші, винайденій японськими вченими, термін служби залізобетону зростає з 160 літ до 500. Новий матеріял знайде широке застосування при будівництві споруд, що піддаються дії морської води й інших так званих агресивних середовищ.

КЛИНТОН ВИГРАВ ПЕРЕДВИБОРИ В УСІХ ТРЬОХ СТЕЙТАХ

Ню Йорк. — Билл Клинтон, губернатор Арканзо, один з передових кандидатів на президента від Демократичної партії, переміг у вівторок, 7-го квітня в усіх трьох стейтах — Ню Йорку, Кенсасі і Висконсині, але в Ню Йорку місті і частині стейту майже половину голосів виборці віддали колишньому сенаторові Полові Цонгасові, який, як виглядає, сам не знає на яку стати і узалежнює свій поворот від висліду передвиборів в Ню Йорку.

Едмунд Дж. Бравн мусів задовільнитися третім місцем в Ню Йорку, не зважаючи на те, що він напередодні передвиборів спричинився до сенсації, проголосивши проповідника Джессі Джексона на віцепрезидента у його тімі. Він надіявся, що чорне населення нюйоркського стейту і міста у сто відсотків голосуватиме за його кандидатурою. Так однак не сталося, бо бюрократична машина Демократичної партії підтримувала Б. Клинтона і тому ніхто не дивується, що він вийшов першим на листі кандидатів, — кажуть політичні спостерігачі.

Спостерігачі також кажуть, що дуже малий відсоток громадян взяли участь у передвиборах. Наприклад, в місті Ню Йорку до урн пішло тільки 27 відсотків виборців, а у Висконсин тільки 25 відсотка. Клинтон в Ню Йорку здобув 41 відсотків голосів і приблизно 200 делегатів на Конвенцію, Цонгас 29 відсотків і Бравн 26 відсотків.

Не зважаючи на низький відсоток голосуючих, перемогу Клинтона вважають у політичних кругах переломовою з огляду на те, що численні політичні аналітики передбачали прогру Клинтона в Ню Йорку місті і нюйоркському стейті.

Натомість Бравн числив на Ню Йорк, як на своє спасення. Тепер після прогри, він ще може попробує стати до передвиборів у двох-трьох стейтах, або ні. Передвиборча кампанія дуже коштовна, кажуть спостерігачі, і не всі можуть дотримувати кроку багатим кандидатам. Правда, Бравн не здається і заповів виборцям, що „я побачу вас завтра на барикадах", значить в майбутньому і під час листопадових виборів. Очевидно, він має малі шанси бути номінованим Демократичною партією не з політичної причини, але просто з причини малої кількости здобутих ним делегатів, які значно менші числом, як „армія" делегатів" Клинтона.

Передвиборча кампанія ще не закінчилася і Клинтонові може пошкодити дефіцит у стейтовому бюджеті його таки стейту Арканзо в сумі 20 міл. долярів. Такий розголос не є бажаною інформацією для Клинтона і він заявив, що присвятить більше часу проблемам стейту значучи, що це переважлива справа для нього особисто і його президентської кампанії.

Наджібулла передасть владу тимчасовому урядові

Ісламабад, Пакистан. — Президент Афґаністану Наджібулла і лідери більшости опозиційних груп прийшли до згоди про мирне урегулювання і передачу влади в країні тимчасовому урядові. Мирний плян повинен бути здійснений до травня цього року.

В досягненні угоди велику ролю відіграв спеціяльний посланець генерального секретаря ООН Бенон Севан. „Якщо нам допоможуть, ми зможемо вирішити афганський конфлікт вже в цьому місяці, не пізніше", — сказав Б. Севан кореспондентам в Ісламабаді, повернувшись з своєї поїздки в Кабуль, де він зустрічався з Наджібуллою. Посланець ООН схарактеризував переговори як надто складні і „делікатні". У своїй теперішній формі досягнута угода покищо не передбачає прибуття в Афганістан миротворчих сил ООН.

У мирному пляні говориться про закінчення громадянської війни, яка почалася 13 років тому, коли промарксистський уряд при збройній підтримці Совєтського Союзу захопив владу в Афґаністані. Під угодою поставили свої підписи теперішній президент Наджібулла і більшість керівників опозиційних мусулманських фракцій — навіть ті, що найбільш завзято боролися з нинішнім урядом.

Хоч досягнення угоди можна лише вітати, на думку політичних коментаторів, час працює проти його учасників. Тертя, що переходять у конфлікти, а також брак харчових продуктів і предметів першої необхідности, можуть привести до несподіваного краху уряду Наджібулли.

В АМЕРИЦІ

ДВОМ ВИЗНАЧНИМ демократичним сенаторам, які часто висловлювались критично на тему потоптання людських прав китайськими властями, Китай відмовив у видачі віз. Співробітники Конгресу кажуть, що така відмова є дуже небудьлива і напевно посилить існуючий антагонізм в Конгресі проти Китаю. Сенатори, про яких мова, це — Клейборн Пелл з Ровд Айленд, голова сенатської Комісії закордонних зв'язків, і Дейвид Борен з Оклагоми, голова сенатської Комісії для справ розвідки. Вони плянували в половині квітня відбути поїздку до Тибету. Державний департамент ЗСА, довідуючись про причини відмови віз сенаторам, отримав від китайців відповідь, що час поїздки є „невідповідний".

У ЗВ'ЯЗКУ З ПОДІЯМИ, які заіснували в Перу минулого понеділка, 6-го квітня, де недавно демократично обраний президент Альберто Фуджіморі розпустив Конгрес, завісив конституцію, наклав цензуру та поарештував політичних суперників, Уряд президента Джорджа Буша натаврував його дії та припинив всяку допомогу за винятком гуманітарної.

ОФІЦІЙНІ ЧИННИКИ виборчої кампанії президента Джорджа Буша подали до відома, що на керівника відділу оголошень і реклями призначено Мартіна Пуріса з Ню Йорку. М. Пуріс, є співвласником відомої нюйоркської рекламової фірми Амміраті, яка займається рекламою таких водомих підприємств, як БМВ, Арровс, Нікон і Юнайтед парсел сервіс.

Вшанують ген. К. Морозова

Ню Йорк. — Українська Американська Координаційна Рада і Український Конгресовий Комітет Америки влаштовують бенкет в пошану ген. полк. Костянтина Морозова, міністра оборони України, який перебуватиме в Америці на запрошення секретаря оборони ЗСА Ричарда Чейні.

Бенкет відбудеться в Готелі Шератон, 53-та вулиця й 7-ма авеню, в суботу, 18-го квітня ц. р., о год. 7-ій вечора.

Крім ген. полк. К. Морозова і його дружини Раїси, до української делегації на бенкеті входять: Валентин Леміш, діючий голова Комісії в справах оборони і національної безпеки при Верховній Раді, Дмитро Павличко, голова Комісії в справах закордонної політики при Верховній Раді, полк. Юрій Бубновський, асистент міністра оборони України, ген.-майор Юрій Прокофєв, директор військового виховання при міністерстві оборони, полк. Володимир Мулява, директор соціопсихологічних справ при міністерстві оборони, ген.-майор Ярослав Скалько, заступник головнокомандуючого повітряних сил України, Костянтин Григоренко, директор сектора роззброєння і заборони ядерної зброї і зброї масового знищення при міністерстві закордонних справ Олександер Крилєв, сектор закордонних справ при міністерстві оборони, Ієрархи Українських Церков також зголосили свою участь в бенкеті.

Ген. К. Морозов

В мистецькій програмі виступлять Микола Шопша, баритон і Оксана Коровицька, сопрано. Ведучий бенкетом — генерал американської армії Микола Кравців.

До організаційного комітету входять: Лев Футала (УККА) і д-р Богдан Шебунчак (УАКР), співголови, Роман Данилюк (УАКР), фінансовий референт, д-р Петро Матіяшек (УККА), заступник фінансового референта, ред. Ігор Длябога (УККА), секретар, і Євген Стахів (УАКР), член.

Чистий дохід з бенкету призначений для вояків-інвалідів в Україні.

Вступ на бенкет — 100 дол. За квитками проситься зголоситися до 13-го квітня ц. р. до канцелярії УККА (212) 228-6840, або до канцелярії УАКР (212) 505-1765.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінґтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Postmaster: Send address changes to:

"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Несподіванки цьогорічних виборів в Европі

У цьому 1992 році в різних країнах світу відбуваються вибори — і вони приносять різні несподіванки. Поки ці рядки дійдуть до рук читачів — стане відомий вислід парляментарних виборів в Англії. Тамошня керівна Консервативна партія зазнала була вже морального удару несповна два роки тому, коли загальне невдоволення економічною кризою примусило прем'єр-міністра, ще кілька літ тому прославлювану „залізну леді" Марґарет Тачер — зректися свого становища. Її наступником став все ж протеґований нею консерватист Джан Мейджор — в останніх тижнях говорилося вже не про заміну осіб, а про можливість втрати консерватистами свого першенства у країні.

Коли настрої у Великобританії пішли „наліво", то у Франції, де вибори стосуються тільки тамошніх деяких провінцій — пішли „направо" з поважною загрозою для авторитету президента Франсуа Міттерана, соціял-демократа. Подібні настрої у користь „правих" — запанували в Італії, Австрії і Швайцарії. Але наявний зворот настроїв „направо" проявився у виборах в деяких „краях" Німеччини. (Державно-правний устрій Німеччини визнає практично федерацію „країв", „Лендер", які мають власні сойми й власні уряди. Економіка грає вирішну ролю у всіх названих західньо-европейських країнах. Широкі маси громадян-виборців, стурбовані економічною кризою скидають вину на існуючий уряд і його партію. При владі є консерватисти, то стурбовані безробіттям громадяни симпатизують з опозиційними „лейбористами" (партія Праці). Але в Німеччині надсподіваний успіх правих партій у „краях", де відбувалися місцеві вибори, мав цілком винятковий підклад. Кілька літ тому, ще перед з'єднанням двох частин поділеної Німеччини, Західня Німеччина, формально Німецька федеративна республіка, відчувала брак робочих рук для свого могутнього промислу. Вона радо вітала чужинецьких робітників, головно з колишньої Юґославії. Після провалу комунізму у сателітних країнах і з'єднання двох частин Німеччини — ситуація радикально змінилася. Німеччина була колись поруч із Японією, найбагатшою країною світу. Десятки більйонів твердою валютою, що їх канцлер Гельмут Коль мусів заплатити Михаїлові Ґорбачову за згоду на з'єднання та після того, як колись комуністична Східня Німеччина приєдналася до Західньої і стала для неї страшним економічним тягарем — нинішня з'єднана Німеччина не потребує чужинецьких робітників. І німці в масі почали дивитися кривим оком на масу чужинців, які напливли до Німеччини, як політичні еміґранти. Уряд Коля з партії Християнських демократів, ліберально ставився до петентів, які просили дати їм політичний азиль. У „Ню Йорк Таймсі" з 6-го квітня ц. р., де знаходимо обширну статтю про ситуацію в Німеччині і вигру „правих" у кількох „краях" подано, що до Німеччини щоденно прибувало 1,000 політичних еміґрантів-чужинців яким признано політичний азиль. Але „Ню Йорк Таймс" не згадує — відкіль саме прибувають ті „політичні еміґранти", з якої країни вони масово втікають. Можна здогадатися, що — з Росії. З інших джерел відомо, що найбільший наплив жидів до Ізраїля прийшов з Росії — не з України, де на різних становищах залишаються жидівські професіоналісти, включно з університетськими катедрами, а саме з Росії. Не маючи можливости дістатися до Америки, де заведено квотову систему й сильно обмежено можливість приїзду людей з Европи — вони вибрали собі Німеччину, яка приманює могутнім промислом та ідеальним ладом та освітньо-навчальним світом. Ми читали нарікання на ніби відроджування німецького нацизму. Сучасна Німеччина надто тісно пов'язана з демократичним Заходом і надто глибоко ввійшла вже в німецьку політичну думку дійсна демократія західнього зразка, щоби в будь-якій формі міг відродитися нацизм гітлерського зразка. Він народився був 1930 роках у реакції на драконські постанови версальського мирового договору. Німеччина відбудувалася після катастрофи Другої світової війни з руїн з допомогою Америки, — Америка, Франція і Англія підтримали були заходи Гельмута Коля щодо з'єднання, — Німеччина належить до західнього бльоку НАТО — нема ніяких підстав для зміни суто-демократичного клімату Німеччини. І німці дадуть собі раду з напливом „вічних еміґрантів" — без дикунських метод Гітлера.

Степан Яворський
Анатолій Нікула

УКРАЇНСЬКА ВАЛЮТА — ПОГЛЯД З КАНАДСЬКОГО БОКУ

III

В січні ц. р. спостерігаємо радикальну зміну поглядів М. Швайки. Він піддає сумніву можливість виконання фірмою замовлення України, як і саму ідею друкування української валюти в Канаді. Причому переносить засоби і методи внутрішньополітичної боротьби на міждержавний рівень. Цим зумовлені його неправдиві інсинуації на адресу компанії і особисті інвективи на адресу віцепрезидента компанії О. Новаківського.

На думку українських спостерігачів, М. Швайка не репрезентує своїх особистих переконань, а слідує за політикою, яку проводить Правління Національного Банку України. Виявом цього є амбівалентне пояснення першим заступником Голови Національного Банку України, А. Станковим, договору між Національним Банком України і Канадською банкнотною компанією. Під час переговорів в Оттаві 22-го і 23-го січня ц. р. він ентузіястично одобрював початок процесу друкування грошей і навіть наголошував на необхідності подвоїти кількість до трьох більйонів банкнотів, з тим, що друга частина замовлення була б дешевша. Після повернення до Києва його становище суттєво змінилося. Він піддав сумніву якість гривні і систему транспортування грошей в Україну. Неґативне становище голови Національного Банку України було відоме від початкової стадії переговорів. Він, разом з однодумцями, включно з М. Швайком, послідовно розшукували матеріяли, які могли б скомпромітувати варіянт друкування грошей.

Згідно з припущенням, що знаходить своє частинне підтвердження у керівництва Канадської банкнотної компанії, неґативні матеріяли з Канади про компанію були передані Урядові України через колишнє совєтське, а нинішнє російське посольство. Причому матеріяли оминули як самого посла, який візує їх, так і українського шарже д-афер, з яким це потрібно було б узгоджувати, і прийшли в Україну іншим, неурядовим шляхом.

Неґативні відгуки, дискредитуючі Канадську Банкнотну компанію, з'явились у виступах окремих урядовців і в публікаціях української преси незабаром після того, як до Канадської банкнотної компанії приходили люди, які представились як Матвєєв і Доронкін, радники торговельного відділу російського посольства. Вони настирливо цікавились умовами та іншими питаннями, пов'язаними з контрактом між Національним Банком України і Канадською банкнотною компанією, тобто інформацією, яку їм не могли подати.

Як виявилось, Матвєєв справді працює в російському посольстві в Оттаві, щоправда на іншій посаді недипломатичної ранґи, але Доронкіна серед штатних працівників не могли розшукати.

Нагромадження неґативних емоцій і вигаданих компромітуючих матеріялів про Канадську банкнотну компанію в Україні виходить в сфери вже іншої, зовнішньої, міждержавної політики. Це стосується Канади, що одною з перших визнала незалежність України, допомогла прорвати економічну бльокаду навколо України, прийнявши рішення про виділення 50 міл. дол. кредиту і яка врешті взялася в найкоротші терміни видрукувати українську національну валюту. І тут не йдеться про престиж фірми, він очевидно не постраждає настільки, наскільки це комусь особисто хотілось. Мова йде пто те, що це може вчинити неґативну інтерпретацію в урядових, бизнесових та інших колах Канади стосовно політики економічних реформ в Україні.

А тим часом Канадська банкнотна компанія видрукувала 3 міл. штук українських поштових марок, щоб заявити про Україну 25-го березня на Міжнародній Філателістичній виставці в Монтреалі і передати їх в дар Україні. У фірмі певні, що друкування і продаж ювілейних нумізматичних монет, банкнотів та інших сувенірів зможе принести, за розрахунками фахівців, від 5 до 10 міл. дол., що повністю покрило б кошт транспортування самих грошей в Україну і устаткування технологічних ліній під власну базу. Для Канадської банкнотної компанії друкування грошей — це традиція, досвід, праця для сотень людей, це бизнес, що має свої закони і до якого у фірмі завжди ставились відповідально і чесно.

Закінчення буде.

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ

Редаґує Лев Яцкевич

Інтеліґентне життя поза межами землі

Чи таке життя існує? Для молодого покоління, вихованого на телевізійних серіях, таких, як: „Коридори часу", „Зона присмерку", „Зоряні колісниці", „Ґалактика" чи „Капітан Раджерс" це питання не потребує відповіді.

Але для звичайної людини, зацікавленої буденними справами, ідея позаземного життя, а зокрема, інтеліґентного життя, становить домену нездійсненної фантазії. Греки були перші, що висунувши ідею, багато сторіч перед народженням Христа, вживаючи, до речі, цей сам арґумент, що ми сьогодні, а саме статистичну правдоподібність. Ми можемо спорити про дійсність, чи недійсність позаземного життя, але в одному мусимо бути згідні, а саме, що якщо воно існує, воно розкинуте широко, наче бур'ян, на безмежних просторах Вселенної та має іншу побудову та іншу фізіологію від нашого земного життя.

Провісники такого життя, у виді органічних молекул, знайдено вже в метеоритах та в міжзоряному поросі. Наше сонце розташоване на периферіях нашої ґалактики, наша плянета відізольована великими просторами від її центральної частини. Можливе, що для багатьох світів, що лежать в осередку нашої ґалактики, плянети з рослинним та звіринним життям становлять буденну космічну подію, але не для нас.

Ми бачимо кожної зоряної ночі космічний театр на фоні неба. Мільйони мільйонів зір розсіяні срібним маком, пов'язані в сузір'я, оформлені фіґури, що нагадують нам, в уяві предмети щоденного вжитку, або знайомі тварини. Чародійне русло електромагнетних хвиль у виді світляних променів пливе до нас з далеких, холодних просторів. Не виключене, що поміж тими руслами променів, пливуть до нас також закодовані сиґнали, вислані з плянет, на яких живуть розумні, а може навіть і розумніші істоти від нас, що чекають відповіді на сиґнали, які вони вислали до нас, сотні, тисячі, а може навіть, десятки тисяч років тому. Зайняті земними турботами, ми не маємо часу слідкувати за тими сиґналами, які напевно не були б для нас спочатку зрозумілі, навіть, якщоб їх нам вдалося переловити.

Дивлячись на зоряне небо, кожна інтеліґентна людина завдає собі питання, яка ціль присвічувала Творцеві в побудові нашої Вселенної з усіми її зорями, плянетами, кометами, місяцями, квазарами, що промінюють більше енерґії, як її можна обрахувати на основі законів нашої фізики, пульсарами, що бентежать астрономів циклічними спалахами та „чорними дірами", що не підлягають жодним законам нашої механіки? Одне, проте певне, що всі ті небесні тіла створені творцем, не тільки для декорації неба, але кожне з них має свою ціль, своє місце і своє призначення. У Всесвіті. Розв'язати ту велику тайну має змогу людина тільки своїм унікальним розумом.

Роздумуючи над побудовою Всесвіту, важко згодитися в тому, що між трильйонами трильйонів плянет, тільки одна наша земля, плянета п'ятьрядної зорі, типу жовтих карликів, втішається блакитною атмосферою, життєдайним теплом сонця, струмками пливучої води та чудовим квітом матерії, який називаємо популярно життям. У шуканні за життям на інших плянетах нашої соняшної системи, ми післали безпільотні ракети-зонди на Марс та Венеру. На жаль, ні в одній з них вони не найшли найменших слідів органічного життя. Зате, вони найшли на них сліди води, що згідно з поглядом біологів становить передумову існування життя. Не тільки те, вчені найшли вже формулу, на основі якої обраховано, що у Всесвіті існує багато мільйонів плянет із заавансованою, технологічною цивілізацією.

В останніх роках радіотелескопи в ЗСА та Совєтському Союзі почали обмежений обслід за познаками інтеліґентного життя на плянетах суміжних зір та ґалактик. Покищо, без успіхів. Багато людей вважає це фантазією та непотрібною витратою грошей. Ще інші, не вірять взагалі ув існування життя поза межами землі, а тим більше заавансованої цивілізації. Але багато речей, у які ми колись не вірили, здійснилися і те саме, може статися з нав'язанням контакту з інтеліґентним життям у Всесвіті. На світі бо немає нічого неможливого. Але уявім собі, яке революційне та епохальне значення мало б для цілого людства нав'язання такого контакту з позаземною цивілізацією. В першій мірі, ми могли б, за відносно короткий час, розв'язати всі наші земні проблеми, яких ми не зуміли розв'язати протягом не 10-ох, але сотень років. Найважливіша з них, це проблема енерґетична. Чи розумні істоти на інших плянетах користуються енерґією своїх сонць, а якщо так, то як вони це роблять? Як стоїть справа з їх недугами, чи існує у них проблема недуг пістряка, серця, паралічу тощо? Можливе, що населення цієї цивілізації осягнуло вже довговічність, і знову питання, як вони це зробили? Можливе, що вони винайшли

(Закінчення на стор. 7-ій)

Юрій Р. Рибак

ЕКОНОМІЧНА ДОЦІЛЬНІСТЬ

Світова економічна ситуація, мабуть, спонукала американців серйозно застановитись над правильним використанням природних та людських ресурсів, які напротязі двох століть були джерелом їхнього економічного розвою, добробуту та суспільного ладу. У минулому, природні ресурси перетворювались у продукти з безпосередньою користю для громадян; дерево у хати та папір, вугілля і залізо в автомобілі та машини, а на вирубаних лісах родився хліб... І здавалось, що економічній експансії не буде меж аж тут сувора дійсність відкрила, що таки прийшов час стинати менше дерев та починати менше нафтових свердловин, вживати одобрювання, стримати розбудову джерела енерґії — нуклеарні станції... Пляновики знайшлись на роздоріжжі, завагавшись куди провадити економіку. Один із дороговказів вказує на правильне і розважливе використання усіх економічних ресурсів. І якраз у цьому напрямі знайшовся розмір американської дилеми, що вимагає чітко відрізняти правильне використання від зловживання чи невдачі. Тут же бо на поверхню проблеми випливають економічні пріоритети, які силою обставин мусять узгіднювати економічну доцільність.

Саме з цієї перспективи Ричард МекҐваєр, комісар рільництва та ринків у стейті Ню Йорк, у січні ц. р. виголосив доповідь для фармерів у Спокейні, Вашінґтон. І так: заборгування американських споживачів у 1990 році виносило 84 відс. особистого доходу, що значно утруднює поборювати рецесію, бож велика частина заробітку йде на покриття боргу. У слід за тим особистий борг та брак ощадностей зменшують поважно покупну спроможність покупця. У додатку до цього держава, стейти та муніципальні одиниці, а головно міста теж заборговані і це вирішує котрий елемент занечищення довкілля чи охорони ресурсів отримає пріоритетну увагу та фінансування... Не один із нас ще добре собі пригадує, коли то ЕРА — аґенції охорони довкілля — викликала паніку, що шкільні діти, вдихаючи волокна азбесту можуть захворіти на рака легенів. Школи видали більйони долярів, щоб зривати стіни будинків та позбуватись небезпечного для здоров'я азбесту. Виявилось, що коли перед зриванням азбесту — згідно з перевіркою — припадала одна десятитисячна волокна на один кубічний сантиметр повітря, то після зірвання азбесту кількість волокон виносила кілька сотень!... Наукові панелі у Великобританії та Канаді вирішили, що азбест у будинку таки не був риском для здоров'я, однак коли його зрушити може стати дійсно шкідливим. З тим поглядом мовчазно погодилася державна аґенція ЕРА /?!/...

Тут і один з прикладів на неправильне вживання грошових ресурсів. Тому то менеджемент усіх американських ресурсів — природних, фінансових та людських — мусить погодитись з істиною обмеження їхніх фінансових можливостей, бо, наприклад, витрати на азбест стримали розбудову шкільних кімнат та устаткування. Може, це звучить дивно, однак страх — це вирішуючий момент, що провокує менеджмент до акції. А це все робиться, щоб охоронитись перед карами та судовими зобов'язаннями поки ще час.

Теж більйони долярів марнуються, коли їх витрату викликала неправильна інформація, хвилювання чи нечисті „факти". У зв'язку з тим Ричард МекҐваєр навів приклад із власного досвіду „добиваючись правди". Одна американська газета у передовій подала, що згідно з оцінкою Світової організації здоров'я, кожного року вмирає 220,000 осіб затруюючись засобами, що нищать шкідників у рільництві. Ця вістка викликала реакцію навіть у американському Конґресі. Перевіривши, одначе, цю вістку аж до її джерела походження виявилось, що у тому числі включено 91 відс. поповнених самогубств, а тільки не цілі 3 відс. припадають на загально забруджені харчі! Три відсотки жертв — це 6,000 осіб на 5 більйонів світового населення. А спитаймо ж скільки осіб загинуло б з поверхні землі наколи б не вживано засобів для знищення шкідників? Не забуваймо, що вони запевнюють доволі харчу на рятунок людей від недоживлення та голодової смерти. Тому і їхнє економічне існування знаходить оправдання подібно як електричний струм чи автомобіль, існування яких ніхто серйозно не квестіонує хоча є жертви в людях.

Де гроші там і охочі використати їх, що прикривають ідейність. А щоб створити емоційну підбудову осягнення цілі, мотивом для ініціяторів може стати зумисне поширювання помилкової інформації. Знову ж акція збирання фондів на морально оправдані цілі може починатись від охорони лісів, а кінчатись на загрозі зникнення особливих родів риб, птиць та тварин. Але, це збирання фондів не абиякий бизнес, бо у 1990 році на цю ціль зібрано понад два більйони долярів — гарний дохід для охоронців довкілля.

Можна теж завважити, що на доцільність розподілу економічних ресурсів для охорони та користи людей часто має вплив маленька група, яка динамікою голосу звертає на себе увагу публічної опінії завдяки засобам масової інформації. Та не завжди інтереси малої групи покриваються зі загальним добром громади. Щоб не допустити до диктатури меншости повинна більшість, згідно з демократичним принципом, цікавитись ходом подій та впливати на напрям розподілу національних ресурсів. У цей же спосіб збережеться економічна доцільність не лише насьогодні, але теж для грядучих поколінь, що вдячні будуть за збереження для них ресурсів.

Д-р Роман Смик

СЛІДАМИ БОГДАНА ЛЕПКОГО

III

Увечері відбулася прощальна вечеря для закордонних гостей, членів організаційного комітету та запрошених гостей. Була свобідна виміна думок, вражінь, побажань, а посадник міста обдарував гостей гарними пам'ятками — виробами з порцеляни з бережанськими мотивами.

Незважаючи на незвичайно перевантажену програму та гарячу погоду, вдалося мені відвідати Поручин і Краснопущу, дякуючи директорові С. Галущці, який повіз нас туди своєю машиною разом із Сивіцькими та Василем Подуфалим.

До Поручина привезли малого шестилітнього Б. Лепкого з Крогульця, після смерти двох малих його сестричок. Крогулець та Поручин займають особливе місце у формуванні пізнішого світогляду письменника. Вони навчили його любити свій народ, Звичаї, пісні. Та все залишилося до кінця життя в його споминах та прегарній релігійній ліриці. Відвідав я стареньку, а тепер відновлену церкву, зустрів молоденького православного священника. Приходство, де виростав Богдан, добре утримане. Тепер у ньому школа, а на ній буде незабаром відкрита пропам'ятна „дошка" Левкові Лепкому, що тут родився, В селі чимало змін: нема багнистих доріг, нема тих верб, що затінювали дорогу, нема і потічка, бо вода в ньому ледве слезить з чого качки й гуси невдоволені. Нема, очевидно, і курних хат, село електрифіковане.

З Поручина поїхали ми до Краснопущі відвідати колишній монастир оо. Василіян, куди любив заїздити в студійних цілях Іван Франко і бував тут теж Андрій Чайковський. Залюбки приїздив сюди молодий Богдан, щоб насолоджуватися чудовим іконостасом, бібліотекою та подивляти церковні ризи, шиті руками королевої Марисєнки, дружини „козацького" короля Яна Собєського, опікуна монастирів. На жаль, дерев'яна церква згоріла в 1899 році, а на її місці збудовано велику нову, кам'яну, злучену із заціліпим монастирем. З давньої слави залишилося тільки чудове обрамування природи — ліси та левада, де саме 10 днів раніше відбувся багатолюдний відновлений традиційний відпуст на св. Івана та ярмарок. Сам монастир тепер — це заведення для хронічно умовохворих; їх тут 200 осіб з усіх сторін тодішнього Союзу.

Вони снуються бездільно за дротами, наче звірята в циркових клітках. Церкву переробили і додали ще одну підлогу (поверх); надолині примістилася їдальня, а нагорі „розвагова" заля. Там, де колись був іконостас, тепер драйтивенька перегорода, а за нею, на місці вівтаря, парники та інше кухонне знадіб'я для прохарчування 200 пацієнтів та обслуги. З церкви зняли хрест, а решта копули ненарушені. За церквою мала мурована „діюча" капличка. В колишніх келіях монастиря тепер розміщені хворі, а вікна, очевидно, забезпечені ґратами. Опроваджувала нас по „монастирі" та „церкві" дуже привітна, професійна опікунка хворих, що має до помочі кількох дебелих молодих людей. Вона згадувала, що уряд готовий повернути цілий „об'єкт" Церкві, але Церква мусить подбати про нове приміщення для 200 хворих людей (?!)

На моїй дальшій маршруті було село Жовчів, Рогатинського району (тепер Калинівка), де був священиком мій батько о. Петро, і де проводив вакаційний час Богдан Лепкий з родиною до часу викінчення „Богданівки" в живці Черче, біля Рогатина. Головною ціллю моїх відвідин було дістатися до Церкви в Калинівці, щоб переконатися про долю ікон та образків, що їх у 1930—31 роках намалював для місцевої церкви Б. Лепкий. Тут мене зустріло деяке розчарування, бо хоч ікони заховалися, але їх „поправлено", додаючи багато золота та яскравих кольорів. Копія портрету гетьмана Івана Мазепи, кисти Б. Куриласа, що її зробив Б. Лепкий, і що була захована в церкві, пропала. Сама церква утримана дуже гарно, але перевантажена іконами та вишивками, а цвинтар гарно плеканий. Заглядав я до рідної хати: там тепер школа для „спеціяльних" дітей. Зустрічав чимало вже літніх громадян, що пам'ятали поета та, звісно, мого батька.

Не вдалося мені побувати в живці Черче, біля Рогатина в день святкувань 50-річчя, 21-го липня 1991 року, бо в той сам час паралельно йшла імпреза в Бережанах. До Черча, де колись була вілла „Богданівка" — дар громадянства письменникові в 60-ліття, — приїхав Владика Іриней з Івано-Франківського, який відслужив архиєрейську св. Літургію при великому здвизі народу. Мистецьку частину треба було перенести до Культурного центру, бо нагло почав падати дощ. Громада села Черче задумує відбудувати „Богданівку" у формі будучого музею. Я був уже раніше в Черчі; навіть знану „Богданівку" не залишили режимні руїнники.

Закінчення буде.

УМ ВІСТІ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ

Ч. 38. КВІТЕНЬ 1992 Р.

СПІВПРАЦЮЄМО З УКРАЇНСЬКИМ НАЦІОНАЛЬНИМ МУЗЕЄМ У ЛЬВОВІ

Андрій Новаківський, директор Українського Національного Музею у Львові, від 28 січня до 10 березня перебував в Америці і найдовше в Ню Йорку. Побував у Вашінґтоні й Філядельфії. Оглянув найвизначніші американські музеї. Багато часу приділив і нашому Музеєві, познайомився з його працею, розмовляв із співробітниками та членами Управи, мав слово про музей на відкритті виставок творів мистця Любомира Медведя та політичного плякату і карикатури.

Відвідуючи у супроводі директора УМ, Марії Шуст, великі Музеї Ню Йорку, він говорив з представниками їх адміністрації, домовлявся про можливості виставок у цих музеях скарбів з музеїв України. Був виявлений інтерес, але їхні пляни уже складені на п'ять-сім років наперед, доведеться чекати. У розмові з редактором цієї сторінки, Новаківський сказав, що був вражений тим, що відповідальні працівники американських музеїв знають про Український Музей в Ню Йорку, зберігають каталоги його виставок. Висловив признання працівникам УМ — їх мало, а як багато зроблено і робиться у малому приміщенні. Музеєві конче треба переїхати до більшого будинку. Новаківський оглядав будинок на Іст Шостій вулиці і переконався, що він надається для перебудови на репрезентативний музей.

А. Новаківський ознайомився також із працею Українського Інституту Америки. 1-го лютого промовляв на відкритті виставки фотографій Василя Пилип'юка, організовану з ініціятиви Українського Інституту Америки з допомогою Українського Музею. 7-го березня Новаківський був учасником наради представників УМ і УІА, на якій говорили про співпрацю цих установ з Національним Музеєм у Львові. Почувши інформацію про працю й далекоглядні пляни на майбутнє обох установ, він вперше дістав нагоду ближче познайомитися з діяльністю в Америці недержавних установ, опертих на добровільні датки їхніх членів та ширшої громади. Кожна з таких установ має певні пляни і обсяг праці, українські культурні установи співпрацюють одна з одною.

Перед від'їздом А. Новаківський домовився з адміністрацією і управою УМ про дальшу співпрацю з Національним Музеєм у Львові. Вирішено, що обидва музеї будуть обмінюватися своїми виданнями, сприяти їх поширенню чи перевиданню, будуть плекати обмін фаховою літературою, зокрема довідковими виданнями в ділянках музейництва та мистецтвознавства.

Український Музей у Ню Йорку всіляко сприятиме Національному Музеєві у Львові у нав'язуванні та підтримці ділових і професійних зв'язків та співпраці з американськими музеями, архівами й бібліотеками. Національний Музей сприятиме розбудові колекцій УМ — українського народного та професійного мистецтва.

УМ всіляко сприятиме влаштуванню організованих чи спонзорованих Національним Музеєм у Львові виставок в Америці з метою ознайомлення американського суспільства із зразками стародавньої та сучасної культури України, з найновішими напрямками й тенденціями розвитку українського мистецтва. Національний Музей подаватиме творчу й організаційну допомогу УМ коли він буде організовувати чи спонзорувати виставки у Львові, чи у віддалених від Львова музеях, що належать до сітки Національного Музею, з метою ознайомлення українського суспільства з творчістю українсько-американських мистців та з історією української імміграції в Америці й сучасним життям американських українців.

УМ і Національний Музей будуть випозичати один одному експонати для виставок і співпрацювати в ділянці організації спільних виставок та спільних видавничих проєктів.

Співпраця уже почалася. Запляновано експонувати на Україні нашу виставку „Історія української іміграції в Америці — збереження культурних традицій". Будемо сподіватися, що ця співпраця буде міцніша.

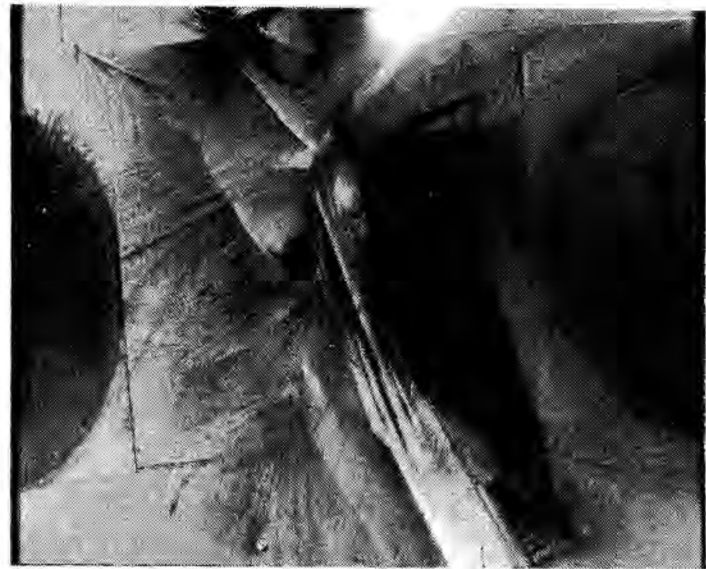
Будемо сподіватися, що українська громада в Америці підтримає наш Музей в його прагненні якнайшвидше мати гідне приміщення — перебудувати будинок на Іст Шостій вулиці. Ми потрібні Україні. Про це говорив директор Українського Національного Музею.

Андрій Новаківський говорить про наш Музей

НОВІ ВИСТАВКИ

1-го березня відбулося відкриття виставки маляра Любомира Медведя. На виставці експоновано 25 творів мистця, виконаних протягом трьох останніх років, — це цикли „Евакуації", „Розточчя" та „Інтер'єри". У кожному з них мистець розвивав філософську концепцію.

Любомир Медвідь „Жовтий інтер'єр", 1991 р.

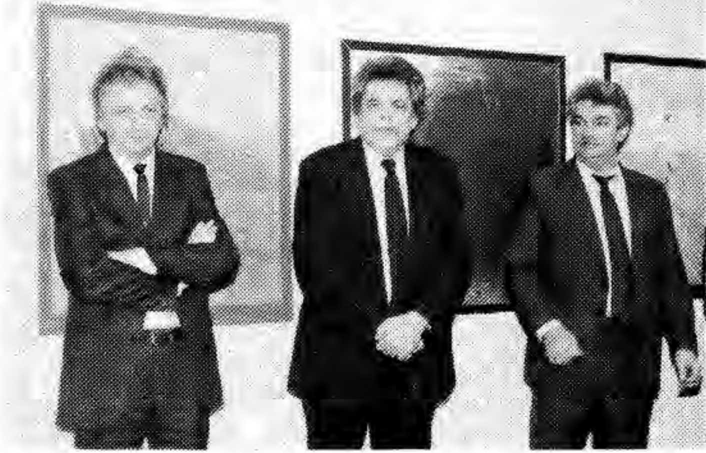
До виставки за дуже короткий проміжок часу був підготовлений каталог. У каталозі — дві статті: автор однієї — Любомир Медвідь розповідає про своє становлення, своє світобачення, — це своєрідна сповідь мистця перед глядачем; автор другої статті, — про стилістику творів Любомира Медведя, — Стефанія Гнатенко. Художнє оформлення каталогу виконувала Марія Шуст — директор музею.

На відкриття прийшла багаточисельна українська громада Ню Йорку. Виставку відкрив Тит Геврик, голова Управи Музею. Слово про мистця сказала Стефанія Гнатенко, куратор. У своєму звернені до співвітчизників, американців українського походження, Любомир Медвідь наголосив: „на відповідальності, з якою кожен мистець, якщо він має право так називатися, мобілізує потенційні можливості власного єства і нерідко всупереч особистій вигоді, комфортові, навіть безпеці — стає один на один із білою безмовністю полотна, щоб крізь неподатливу матерію фарб скласти єдино-можливий відповідник своєї совісті, любові і тривоги".

Одночасно із виставкою творів Любомира Медведя відкрилася ще одна виставка „Політичний плякат та карикатура". На виставці представлено Молодіжний плякат „Ляпас", — це група студентів із Київського художнього інституту. Група „Ляпас" організувалась у 1988 році. За три роки плідної праці вони стали відомими. Перша виставка плякату відбулась в Кракові у 1988 році. Це сталось тому, що на Україні в цей час неможливо було виставляти цей плякат через брак „гласності". Вперше на Україні студенти експонували свої твори на виставці в театрі на Подолі у Києві. Пізніше в різних містах України: Луцьку, Рівному, Львові. Остання виставка в м. Черкасах у 1990 році була демонтована наступного дня після відкриття за рішенням міськвиконкому як „антирадянська". На сьогоднішній день плякати дещо втратили актуальність, але це підкреслює наскільки політичні події останніх років швидко проходять в Україні.

Окрім плякату на виставці представлена карикатура із львівської вечірньої газети „Ратуша". Карикатури яскраво передають основний напрямок незалежної газети: сміливі, з почуттям гумору, сарказму, виконані майстром лінійного рисунку, — Олегом Коваленком.

Ця виставка зацікавила журналістів із „Ню Йорк Таймсу", і тому з'явилась коротка інформація про виставку за 5 березня 1992 року.

З відкриття виставки: мистець Любомир Медвідь, Тит Геврик — голова Управи УМ, Андрій Новаківський — директор Національного Музею у Львові.

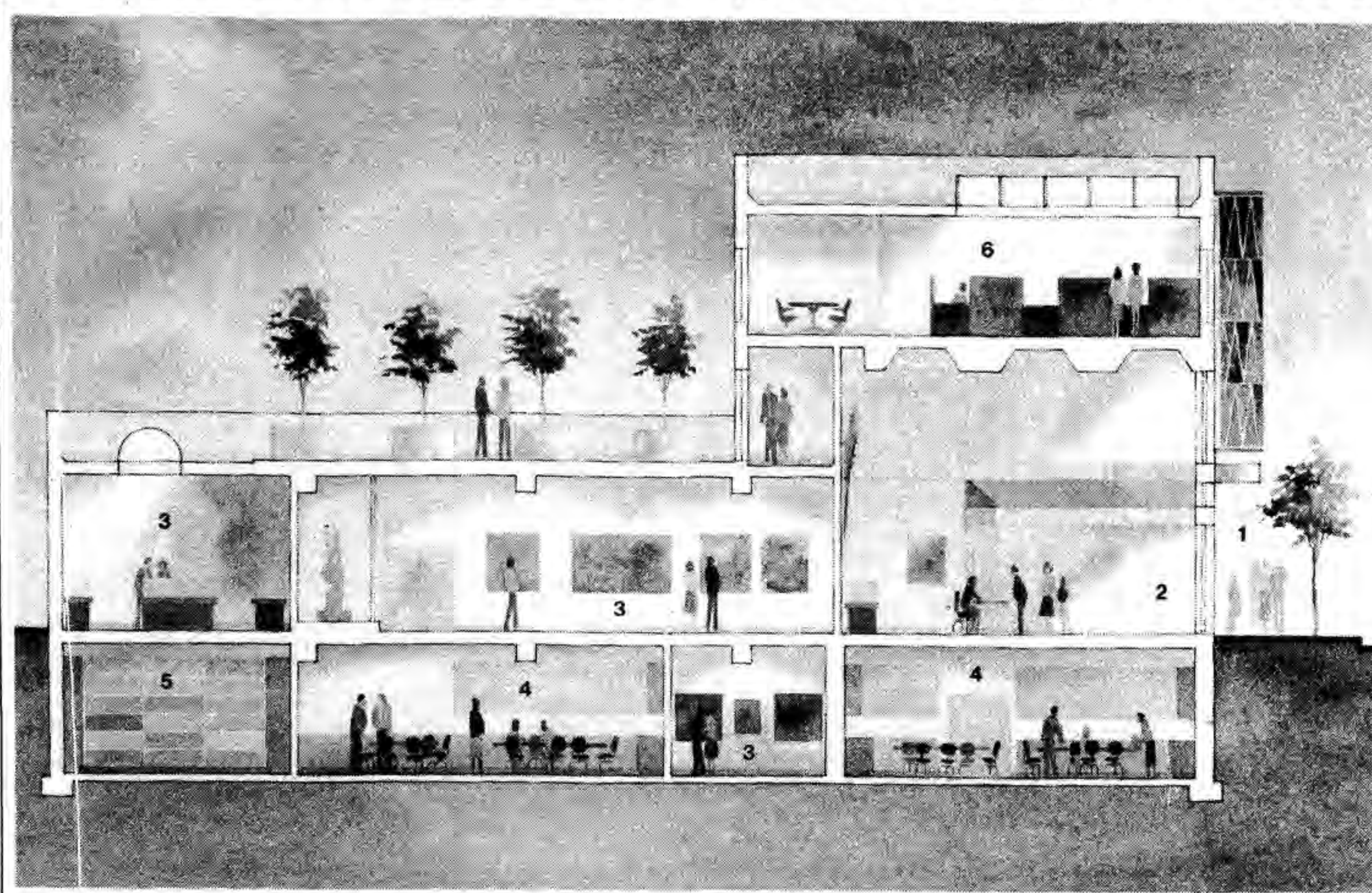

З відкриття виставки.

„Ню Йорк Таймс" про виставку плякатів

Вміщена 5-го березня стаття має назву „Політичний плякат з України". Коротко описано кілька плякатів, як от, „Радіоактивну ікону", присвячену 5-тиліттю Чорнобильської катастрофи, „Де ти, мій народе?" Відзначено вигадливість молодих художників. На підставі розмови кореспондента газети з директором УМ, Марією Шуст, подано інформації про авторів — студентів Київського Художнього Інституту, об'єднаних у групі „Ляпас". Згадано експоновані на виставці карикатури з львівської вечірньої газети „Ратуша".

БУДУЄМО В НЮ ЙОРКУ АМБАСАДУ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

РОЗРІЗ БУДИНКУ НА ІСТ ШОСТІЙ ВУЛИЦІ В НЮ ЙОРКУ

Заплянoване розташування музейних приміщень: 1. Вхід з Іст Шостої вулиці. 2. Вестибюль, крамничка, галерія. 3. Виставкові залі. 4. Робітні й кляси. 5. Фондосховища. 6. Приміщення для працівників, бібліотека, конференційна заля.

НАША МЕТА — ПЕРЕБУДУВАТИ БУДИНОК НА ІСТ ШОСТІЙ ВУЛИЦІ

ТРОХИ ІСТОРІЇ

Заснований 1976 року, Український Музей почав швидкорозвиватися і скоро стало ясно, що його приміщення на Другій Авеню є затісне. Почали шукати новий будинок, працівники й члени управи не раз оглядали будинки, що були на продаж. Почали збирати гроші до будівельного фонду.

Наприкінці 1985 року, управа Музею, яку тоді очолював д-р Богдан Цимбалістий купила за 1,250,000 долярів чотириповерховий комерційний будинок, що стоїть на великій, завширшки 25 метрів (82 фути) ділянці землі. Завдяки фінансовій підтримці членів та прихильників Музею, наприкінці минулого року УМ виплатив гіпотечну позику (мортґейдж) за будинок, тепер він є повною власністю Музею. Треба підкреслити, що це уможливили пожертви великих і малих сум, тяжко зароблених меценатами Музею.

РОЗГЛЯД АЛЬТЕРНАТИВ

Купивши будинок, ми спершу плянували побудувати на його місці новий великий будинок, про це писали й говорили. Але пізніше, врахувавши незадовільну економічну ситуацію в Америці і широкі потреби нашої громади, яка багато допомагає Україні, ми прийшли до висновку, що з усіх можливих варіянтів найбільш відповідним і фінансово ефективним буде перебудова нашого будинку на Іст Шостій вулиці.

АКТИВІЗУЄМО КАМПАНІЮ

Управа УМ запросила архітектора Юрія Савицького, співвласника фірми архітекторів у Ню Йорку, дослідити можливості та вартість перебудови. Висновок: архітектурно-інженерна аналіза показала, що будинок структурально надається до перебудови. Нове приміщення може задовольнити потреби УМ і в ближчі роки і в XXI столітті. В Музеї будуть просторі виставкові залі, авдиторія, мистецька галерія, бібліотека, фондосховище, музейна крамничка, приміщення для працівників Музею.

Перебудова буде коштувати від трьох до трьох з половиною мільйонів долярів. Наша мета: якнайшвидше зібрати половину потрібних грошей — півтора мільйона долярів, тоді управа звернеться до архітектурної фірми, щоб розробити проєкт перебудови. Збирання грошей триватиме далі.

ЗБИРАЄМО, ЗБИРАЄМО...

Кампанію збирання грошей очолює Комітет розбудови Музею. Співголови Комітету: Іван Винник, Ольга Гнатейко, Андрій Рак, члени — Лідія Білоус, Володимир Воловодюк, Ігор Гайда, Ірина Руснак, Мирон Руснак, Ольга Ставнича, Татяна Тершаковець, Оксана Тритяк, Марта Цимбаліста.

Управа УМ і Комітет розбудови певні, що справу спорудження в Ню Йорку репрезентативного Українського Музею підтримають українці всієї Америки, уже діють комітети в стейтах Ню Йорк, Ню Джерзі, Коннектікат. Найактивнішим є комітет у Рочестері (Н. Й.) та околиці під головуванням Мирона Руснака. Його дружина, Ірина, музейно-мистецький референт СУА, є активним членом Комітету.

Минулого року адвокат Андрій Рак, співголова Комітету розбудови Музею, почав проводити щорічну кампанію „Телетон" — збирати гроші по телефону. Було зібрано біля 50 тисяч дол. Незабаром почнеться друга фаза „Телетону".

Ми не встановлюємо сум пожертв на будівельний фонд. Датки, які почали напливати від початку нашої збіркової акції — різні: від 25 до 25,000 долярів, чимало в сумі між 500 і 5,000 дол. Чекаємо, що професіонали молодшої і середньої генерації складуть більші пожертви. Комітет Розбудови чекає на їхню швидку допомогу.

Цінимо також „вдовину лепту" — дарунки від чисельних сеньйорів-пенсіонерів, які від часу заснування Музею його підтримують, а тепер складають датки на будівельний фонд. Нині серед членів Музею є коло 700 пенсіонерів. Їхні „вдовині лепти" напевне посунуть справу. На 31 березня в будівельному фонді було 174,000 дол.

ПРИЙМАЄМО НЕ ТІЛЬКИ ГОТІВКУ Й ЧЕКИ

Музей охоче приймає дарунки біржевих акцій (шер), рухомого й нерухомого майна. Часом такі дарунки корисні для жертводавця з огляду на податкову систему.

Можна зголосити певну суму пожертви, а тоді сплачувати її поступово щомісячними, щоквартальними, піврічними чи річними ратами.

І ПАМ'ЯТЬ ЇХ БУДЕ З РОДУ В РІД

На мармуровій дошці у вестибюлі нового будинку Музею будуть викарбувані імена щедрих жертводавців, завдяки яким був побудований будинок.

Поодинокі залі й кімнати будинкуноситимуть імена будівників Музею, жертводавців, що склали значну суму грошей.

ЗНАЙОМИМО СВІТ З УКРАЇНСЬКОЮ КУЛЬТУРОЮ

19-го лютого ц. р. до Музею завітали понад 60 жінок з Европи, Азії, Африки, Азії, Південної Америки. Це були дружини амбасадорів різних країн до Об'єднаних Націй. Екскурсію організував Міжнародний Комітет Гостинности при Національній Раді Жінок, завдання якого — знайомити дружин дипломатів, що перебувають у Ню Йорку з цікавими пам'ятками й музеями міста-велетня. Ініціятор походу до УМ була Ірина Куровицька, перший віцепрезидент Ради, вільний член екзекутиви Союзу Українок Америки.

Любов Волинець, куратор етнографічної колекції Музею і директор його освітніх програм, коротко розповіла гостям про історію Музею і його поточну працю, зауваживши, що хоч приміщення Музею дуже маленьке, але в ньому йде велика робота.

Гості оглянули виставки Музею — скульптори Михайла Черешньовського та експозицію народного мистецтва. Їх почастували українським печевом, яке приготували кілька членок СУА. Також вони побачили фільм „Писанка" роботи Славка Новицького.

Любов Волинець знайомить жінок з Музеєм.

Серед гостей була Бетті Геллінґер-Залцман, голова Міжнародного Комітету Гостинности і президентлявреат Національної Ради Жінок, графиня Алісія Паолоцці, президент Ради, Діна Удовенко, дружина постійного представника України до ООН, Людмила Крижанівська, дружина його заступника, Марія Савчак, голова СУА. В зв'язку з тим, що Д. Удовенко мала незабаром повернутися з чоловіком на Україну, до неї звернулися з прощальними словами: Бетті Геллінґер-Залцман — від Комітету Гостинности, М. Савчак — від СУА і Марія Шуст — від УМ. І. Коровицька коротко розповіла екскурсанткам про СУА, який веде працю в багатьох ділянках — допомогову й культурну, зокрема був засновником Музею і активно його підтримує.

НОВА ВИСТАВКА

21-го березня ц. р. відкрилася виставка „Символи охорони — українські писанки і рушники". Це — наша традиційна Великодня виставка. Цього року наголос був на вишитих і тканих рушниках з усіх частин України. Куратор Любов Волинець.

ЗАПЛЯНОВАНА ВИСТАВКА

16-го травня ц. р. має відкритися виставка скульптури й картин Олександра Архипенка та картин Олекси Грищенка з колекції Августина Сумика і його покійної дружини Марії, якій він присвячує цю виставку. Куратори: Богдан Певний (праці О. Архипенка) і Святослав Гординський (картини О. Грищенка).

Адреса Музею: 203 Second Avenue New York, N.Y. 10003. Tel. (212) 228-0110
Музей відкритий від середи до неділі включно від 1-ої до 5-ої год. по полудні.

ВИДАЄ УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
Редагували: Стефанія Гнатенко і Любов Дражевська

ГОТУЄМО ВИСТАВКУ ІСТОРИЧНОГО ЗНАЧЕННЯ

Підготувати виставку творів Петра Холодного мол. справа не проста і потребує багато зусиль і коштів. Перш як організувати цю виставку, треба організувати фотографування ікон Холодного з іконостасів, вітражів та мозаїки у численних українських православних та католицьких церквах в Америці. Це справа історичного значення. Частину кольорових фотографій (великого розміру) буде експоновано на виставці в нашому Музеї, а пізніше поза Ню Йорком, головно на Україні. Ці фотографії будуть уміщені в монографії про життєвий і творчий шлях Холодного, яка має вийти на час відкриття виставки; пізніше ці фотографії можуть бути використані в книжках з історії мистецтва, з історії української діяспори.

Треба собі уявити процес фотографування, скажімо, вітражів у церквах, або високо розміщених ікон: висококваліфікований фотограф на риштованні під стелею церкви, яскраво світять прожектори. Скільки це буде коштувати? Але це треба зробити. Україна і світ повинні побачити творчість великого мистця, продовжувача візантійського стилю в українському мистецтві. На виставці буде також експоновано малярство Холодного і його графіку. Відеотейп про Петра Холодного підготує Святослав Новицький.

Петро Холодний мол. „Богородиця Одигітрія".

Петро Холодний мол. „Христос і предстоячі" (ікона знаходиться в катедрі св. Володимира в Ню Йорку).

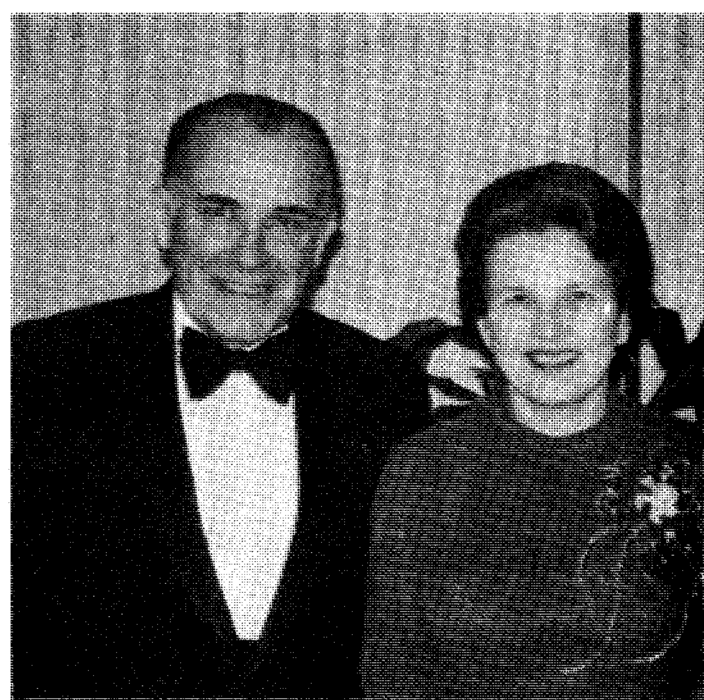
Комітет вшанування пам'яті Холодного свідомий того, що основне завдання Музею сьогодні — зібрати кошти на перебудову будинку на Шостій вулиці, але не забуваймо, що збереження і експонування мистецької спадщини Холодного — це великий вклад в історію українського мистецтва. Тому Комітет уперто збирає гроші. В пресі було надруковано відозву Комітету, з'явилася стаття про підготовку виставки в Українському Православному Календарі на 1992 рік. Улаштування виставки і видання монографії, фотографування творів Холодного в церквах буде коштувати десятки тисяч долярів.

Гроші потроху надходять на 31-ше березня зібрано 1,677 дол. Значну частину становить „вдовина лепта" — пожертва від пенсіонерів. Віримо, що відгукнеться і молодша генерація і українські організації.

Чеки прохаємо висилати на адресу Музею, зазначати: Cholodny Fund.

БУДІВНИКИ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ

Княжий дар з нагоди 15-ліття Музею

Анна і Володимир Рак.

В неділю 1-го грудня, під час святкування ювілею Музею Анна і мгр. Володимир Рак склали 11,000 дол. на будування нового приміщення для Музею. Цим датком вони збільшили свою пожертву до будівельного фонду Музею до суми 26,000 дол.

Мгр. Володимир Рак був віцепрезидентом Чайс-Мангеттен Банку, нині на пенсії. Він був і є активним у Пласті та НТШ, знаходить час і для Музею, уже багато років є членом Контрольної комісії Музею. На підставі перевірок, разом з іншими членами комісії, фінансових справ Музею, він твердить, що фінансова і загально-музейницька діяльність управи Музею заслуговує на моральну й матеріяльну підтримку української громади.

Анна Рак була і є активним членом СУА, належить до 83-го відділу в Ню Йорку. Очолювала майже всі ділянки праці управи відділу, багато років була касиром Окружної Управи СУМ. Нині безплатно працює канцелярії Головної Управи СУА. Крім того, як доброволець працює для Музею.

Ми вдячні родині Рак за їхню працю і щедрі дари Українському Музеєві. Ще треба згадати, що їхні сини д-р Ігор з дружиною Сусанною і д-р Андрій з дружиною Таїсою є членами Музею і допомагають йому матеріяльно. Андрій Рак став одним з голів кампанії збирання грошей на Новий будинок Музею.

Український Музей в Ню Йорку потрібний Україні

Наше листування та розмови з чисельними гостями з України переконують, що Управа вибрала правильний шлях — всі зусилля спрямувати на спорудження в Ню Йорку репрезентативного будинку Музею. Наші колеги-музейники в Україні пишуть і говорять нам, що Український Музей у Ню Йорку саме тепер потрібний більше, ніж будь коли в минулих роках. Нам кажуть, що, розбудовуючи Музей у Ню Йорку, ми цим допомагаємо сучасній Україні — будуємо своєрідне посольство українського мистецтва та культури в столиці політичного, фінансового та мистецького світу. Здобуваємо для української культури місце в світі.

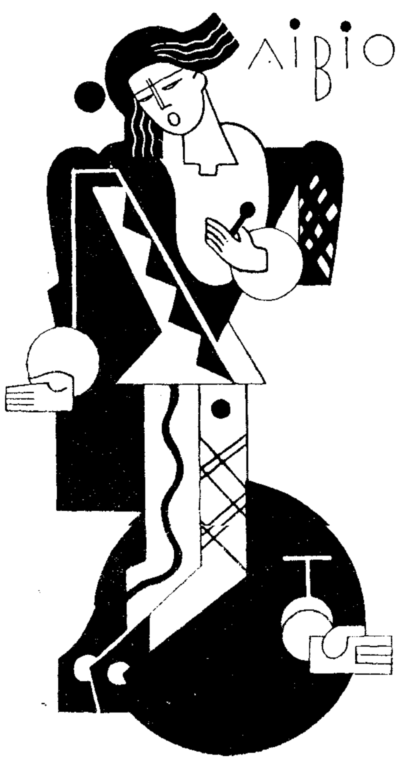
Ми всі знаємо, що Україна довший час була герметично ізольована від мистецтва та культури західнього світу. Тепер Україна вільна. Український Музей поширює контакти та співпрацю з мистецтвознавцями, мистцями та інституціями України. Відкриваються можливості, про які ми недавно і не мріяли. В нашому Музеї були твори таких видатних художників України, як Іван Марчук, Феодосій Гуменюк, Любомир Медвідь, Валерій Гнатенко, Петро Грицик, Борис Бурляк, Василь Лопата (він недавно виконав дизайн українських банкнотів, які тепер друкуються в Канаді).

Музей спонзорував приїзд до Америки мистецтвознавців — д-ра Григорія Логвина та д-ра Дмитра Степовика. Етнограф Раїса Чугай (зі Львова) уже 8 місяців працює з нашою колекцією народного мистецтва. Тепер працює етнограф Михайло Селівачов з Києва. Майже півтора місяці пробув з нами Андрій Новаківський, директор Національного Музею у Львові. У своєму привітанні з нагоди 15-ліття нашого Музею написав: „Ваших 15 років — це сподвижницькі цеглини у справу мистецького відродження нашого народу й незнищенности його духу вдома і на всіх континентах, де тільки є наші сестри й брати". Гості з України часто пишуть добрі слова в книжку відвідувачів.

Павло Ковжун. Оформлення збірки творів Осипа Маковея, 1923 р.

Йде підготовка виставки „Художнє оформлення книги 20-тих — 30-тих років на Україні".

Святослав Гординський.

Роберт Лісовський. Оформлення обкладинки для каталогів ГДУМ (гуртка діячів українського мистецтва) Львів, 1924 р.

Павло Ковжун. Заставка.

Роберт Лісовський. Оформлення обкладинки для каталогів ГДУМ. Львів, 1927 р.

Кость Присяжний. „Миколаївська церква село Сколів, 1775 р. Бучацький р-н". 1975 р. ліногравюра.

КОЛЕКЦІЇ МУЗЕЮ ЗРОСТАЮТЬ

Архів і фотоколекція. Недавно УМ дістав збірку фотографій від Наталі Лівицької-Холодної, переважно політичних діячів, пов'язаних з Українським Державним Центром в екзилі. Різні друковані матеріяли до історії української іміграції в Америці надіслав Петро Фостак з Чикаго.

Збірка народного мистецтва. Цінний подарунок рідкісних експонатів надійшов з України від аноніма: полтавські сорочки й рушники.

З нових надбань фотоархіву. Д-р Богдан Цимбалістий у молодому віці. Подарунок Марти Цимбалістої.

КОЛЕКЦІЯ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА

Протягом останніх місяців до колекції образотворчого мистецтва надійшло 26 творів малярства і 2 ліногравюри.

Це твори Романа Юліяновича Сельського „Гуцулочка", 1955 р., „Подвір'я біля стайні", 1980 р. Їх подарувала Агнеса Сельська — дружина покійного мистця у Фонд „Євшан-Зілля", започаткований редакцією журналу два роки тому. Експонати поступово надходять. 24 акварелі подарувала Емма Андієвська, — це її ілюстрації до власних поезій.

2 ліногравюри Кості Присяжного подарував Юрій Володимирович Шевельов, — це зображення народної архітектури із скансену, що у Львові: „Фолюшня, село Пилипець, Закарпаття, 1975 рік" та „Миколаївська церква село Сколів, 1775 р. Бучацький р-н".

Офорт „За вільну Україну" подарував мистець Грибок Дмитро із Кривого Рогу.

Новий тривалий фонд ім. Стефана й Іванни Рожанковських

В УМ створено ще один тривалий фонд імени Стефана й Іванни Рожанковських в сумі 10,000 дол.

Тривалі (непорушні) фонди, що нині їх загальна сума становить 531,652 дол., мають забезпечити майбутнє Музею, лише відсотки з них ідуть на поточну працю.

Адвокат С. Рожанковський був першим меценатом Музею, подарувавши йому в 1977 році 1,000 дол. В 1981 році був членом Екзекутиви (касиром) Музею. До будівельного фонду Музею подружжя Рожанковських пожертвувало 18,400 дол.

Іванна Рожанковська в 1974—76 роках була одним з найактивніших організаторів УМ, від 1976 р. до сьогодні є незмінним заступником голови Управи Музею. Годі тут розповісти про всю її працю для Музею. Коротко згадаємо деякі моменти. В 1973 році, коли Рожанковська репрезентувала в екзекутиві УККА Союз Українок Америки, бувши заступницею голови Управи Союзу, УККА вирішив купити будинок. З ініціятиви Рожанковської, СУА запропонував стати співвласником будинку, щоб примістити в ньому збірку народного мистецтва.

Будинок на Другій Авеню в Ню Йорку купили в 1974 році. Після ремонту будинку, СУА переніс до нього згадану збірку з Філядельфії. 2-го жовтня 1976 року був урочисто відкритий Музей, який у 1977 році був інкорпорований, а в 1978 році переданий громадській організації „Український Музей".

Всі ці роки Іванна Рожанковська невтомно працювала для Музею. Лише згадаємо, що з її ініціятиви в 1988 році УМ почав систематично висилати каталоги виставок до бібліотек та музеїв України і країн Західньої Європи. У 1989 році Рожанковська їздила на Україну, нав'язала зв'язки з музеями Києва і Львова. Сьогодні І. Рожанковська і далі невтомно працює для Музею.

Подружжя Гойдишів збагатило будівельний фонд Музею

Д-р Володимир і Дарія Гойдиші, в день святкування 15-ліття Музею, склали пожертву до будівельного фонду в сумі 10,000 дол. Вони були також спонзорами ювілейної зустрічі в Генслі Готелі, на влаштування якої дали 3,000 до. Сума їхніх попередніх пожертв — 3,825 дол.

Обидва Гойдиші здобули освіту в Америці і тут успішно працюють за фахом, одночасно були і є в українському світі, в українській громаді.

Володимир Гойдиш здобув ступінь доктора в нюйоркському університеті в ділянках аеронавтики і астронавтики. Є президентом і співзасновником Корпорації для наукового обгрунтування раціонального використання навколишнього середовища. Був директором Науково-дослідної лябораторії вивчення навколишнього середовища в Нюйоркському університеті. Д-р Гойдиш є автором сотень професійних доповідей і статей, його наукові публікації відомі фахівцям в усьому світі.

Дарія Гойдиш дістала в Нюйоркському університеті ступінь магістра з англійської літератури. Працювала редактором в американському видавництві, займалась журналістикою. Була власницею антикварної галерії. В минулому році почала працювати як доброволець в Українському Інституті Америки, завідує мистецькими виставками. Є членом управи Українського Музею, належить до 113 відділу СУА.

Подружжя Гойдишів має одну доньку Магду, студентку Нюйоркського університету.

ОСВІТНІ ПРОГРАМИ МУЗЕЮ

Заняття курсів вишивання. Курси, на яких викладала Л. Волинець, діяли в січні—березні 92 р., училося коло 20 жінок.

Відбулося три заняття курсів виготовлення герданів, якими керували Лариса Зєлик і Таня Кейс.

ПЕРЕСУВНІ ВИСТАВКИ

Велика пересувна виставка нашого Музею „Українське народне мистецтво" в листопаді 91 р. — лютому 92 р. відбулася в Roberson Center of Arts and Sciences у Бінгамптоні (Н. Й.). Раніше цю виставку було експоновано в кількох містах Америки, зокрема в Трентоні (Н. Дж.) і Мілкові (Вісконсін).

Виставка „Історія української іміграції в Америці — збереження культурної спадщини" заплановано експонувати на Україні. Цю виставку експоновано у нашому Музеї в 1984 році, пізніше вона побувала в кількох містах Америки.

Виставка дитячих рисунків „Давні традиції — молодий погляд, Українські народні скарби очима дітей України й діяспори" експонується від 2-го березня со 2-го травня ц. р. у Балч-Інституті етнічних студій у Філядельфії. Раніше виставку експоновано у Мідобері (Вермонт). Її спільно організували Центр побуту та організації „Обмін дитячим Мистецтвом (Вермонт) у співпраці з УМ.

ПРИ ВСІЙ АКТУАЛЬНОСТІ нафти для світової господарки, ціна тонни озокериту є у 50 разів більше, ніж ціна тонни нафти. Чи всі знають, що озокерит добувається тільки в одному місці на плянеті — в Україні, в Бориславському районі на Львівщині?

В СУБОТУ, 4-ГО КВІТНЯ, в Харкові відкрився реґіональний конґрес Свідків Єгови. На ньому зібралися члени цього релігійного об'єднання з Харківської, Полтавської, Сумської та ще декількох східніх і південних областей України. В праці конґресу беруть участь представники Головної управи Свідків Єгови з Бруклину, Н. Й. Донедавна діяльність цієї християнської течії в Україні й інших колишніх совєтських республіках була під суворою забороною.

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу
ТОРОНТО, Онт., Канада

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

— відбудуться —

в четвер, 30-го квітня 1992 р., о год. 6:30 вечора
в залі Дому Української Фундації

2118 A Bloor Street West, Toronto, Ont., Canada

У загальних зборах зобов'язані взяти участь, з рішаючим правом голосу: Члени Управи Окружного Комітету, Конвенційні Делеґати, та по два делеґати наступних Відділів:

49, 401, 402, 407, 408, 415, 426, 432, 439, 440, 441, 442, 446, 456, 460, 464, 466, 470, 474, 480, 506

Гостей, Членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

ПРОГРАМА НАРАД:

1. Відкриття і схвалення порядку нарад
2. Ствердження правосильности зборів
3. Вибір Президії
4. Відчитання і прийняття протоколу з попередніх Загальних Зборів
5. Звіти уступаючої Управи і Контрольної Комісії
6. Дискусія над звітами і їх прийняття
7. Вибір нової Управи
8. Слово ЧЛЕНІВ ГОЛОВНОГО УРЯДУ УНСоюзу
9. Плян праці на біжучий рік
10. Внески і запити
11. Закриття Загальних Зборів

У нарадах візьмуть участь:

Уляна Дячук, головний предсідник УНС
мґр Іван Геврик, головний директор для Канади
Володимир Сохан, головний секретар УНС
ред. Василь Дідюк, головний контролер УНС
Павло Дорожинський, головний радний УНС

За УПРАВУ ОКРУГИ:

с. д-р Мирон Стасів, голова
Іван Шлапак, секретар — інж. Роман Бенеш, касир

УНС ФОНД ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ

ВСЯ ДИВІДЕНДА ДО ФОНДУ ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ — УНС

Загальні збори Українського Народного Дому в Ірвінґтоні

(Дора Рак). Річні загальні збори УНДому в Ірвінґтоні відбулися 1-го березня 1992 року, у власних приміщеннях із звичайним порядком нарад. Збори відкрив голова Юрій Торбич, передавши дальший провід президії, яку вибрано в складі: голова — Дора Рак, заступник — Андрій Андріюк, секретарі — Таїса Боґданська і Роман Мигаль.

Після вшанування пам'яти шістьох померлих членів збори затвердили діючі вже комісії — номінаційну, верифікаційну і бюджетову, та протокол зборів із 10-го лютого, який прочитав Борис Процюк. Звітування почав голова Юрій Торбич. Він подав загальний перегляд праці УНДому та звернув увагу на потребу оживити і усучаснити дії, особливо з огляду на зміни в Україні, адже Народний Дім повинен також причинитися до будови нової держави в міру своїх можливостей. Фінансовий звіт склав професійно Зенон Вільшинський, а доповнив касир Михайло Шпигульський. Із звітів видно стабільний фінансовий стан установи і ощадну господарку. Ще відчитано звіт секретаря Маріяна Кормила (сам він не зміг бути присутнім), та прийнято звіти голів тричленних комісій — господарської і бінґової, і адміністратора дому. За товариський суд звітувала Омелія Цяпка.

Звіт контрольної комісії зложив Михайло Бобівський, запропонувавши після запитів і дискусії над звітами — уділення абсолюторії уступаючій управі, що збори прийняли одноголосно. Присутніх на зборах було 36 осіб, уповажнених, згідно із статутом, до 240 голосів (кожний уділ дає право одного голосу), та представники трьох організацій із 21 голосами, на підставі звіту верифікаційної комісії.

На пропозицію номінаційної комісії (Михайло Цяпка — голова, Борис Процюк — секретар, Зенон Семанишин, Симон Радомський, Андрій Андріюк — члени), збори вибрали одноголосно управу на один рік. У складі: голова — Роман Бойко, заступники — Михайло Бобівський, Володимир Кульматицький, Іван Ґенсьор; секретар — Маріян Кормило, фінансовий секретар — Зенон Вільшинський, касир — Михайло Шпигульський; контрольна комісія — голова Юрій Торбич та члени — Михайло Процюк, Михайло Ґудзій, Володимир Данелюк, Володимир Шпирка; товариський суд — Теодор Цар, Омелія Цяпка, Володимир Когут, Іван Іванчук, Степан Нагорняк. Вибрано також дев'ять директорів на три роки (ротаційною системою), а на місце померлого Ігора Крицака — Петра Процюка.

На кінець збори вислухали і прийняли звіт бюджетової комісії, яку очолював Михайло Шпигульський, та затвердили проєкт бюджету УНДому на 1992 рік.

Новообраний голова Роман Бойко подякував в імені нової управи за обрання. Збори пройшли ділово, ствердили взірцеве господарське і фінансове ведення Дому, порядок і чистоту у залях та на парковій площі, впорядкування чиншового будинку, а це все завдяки відданій праці адміністратора Михайла Заверухи, членів господарської комісії (голова М. Бобівський) і бінґової комісії (голова В. Кульматицький) та гармонійній співпраці управи і директорів УНДому.

Непокоїть, одначе, застій у прирості нового членства з молодших професійних кіл. Адже ж коли піонірі-засновники у двадцятих роках закладали цей центр громадського життя, то мали на увазі саме молодшу ґенерацію, щоб зберегти її для українства. Ця сама ідея присвічувала і наступним громадським діячам та й новішій еміґрації, яка взяла на себе обов'язок продовжувати розпочате діло, щоб зі своєї сторони передати молодшій ґенерації солідну тривалу установу.

В реєстрі членів є 40 організацій і майже 800 прізвищ (від початку заснування), але значне їх число померло, а багато переїхали в інші міста.

З нагоди 65-ліття Українського Народного Дому, що припадає на цей рік, варто коротко пригадати історію його мандрівки із Нюарку до Ірвінґтону. Почалася ця історія 6-го травня 1927 року, коли наші „громадяни і громадянки" долини міста Нюарку зійшлись на заклик Теодозія Каськіва на збори і заснували корпорацію під назвою „Український Народний Дім". Ціллю було „створити осередок громадського життя для української громади в місті Нюарку", тоді найчисленнішої в стейті Ню Джерзі. Це був догідний час економічно, люди працювали і досить добре заробляли, то й могли жертвувати на громадські потреби.

Тоді закуплено площу зі старими будинками при розі вулиць Бест і Мортен в Нюарку, „де мешкали переважно українські люди", з пляном вибудувати новий будинок для Народного Дому — як то бувало у ріднім краю. Але плян не здійснився, бо прийшли тяжкі роки економічної депресії і застій у всьому. Щойно по літах 15-го травня 1939 року, голова УНДому Теодозій Каськів скликав надзвичайні загальні збори членства та запропонував купити оказійно добрий будинок під ч. 180—186 при вул. Вілліям в Нюарку. Після підготовчих заходів скликано знов надзвичайні збори 20-го травня 1939 року, на яких вирішено купити цей будинок, а для ведення справи вибрано тимчасовий комітет під проводом Т. Каськіва, з тим, щоб замість існуючої корпорації (з 1927 року), створити нову під назвою „Українська Централя в Нюарку".

На наступних зборах, 5-го червня 1939 року, устійнено висоту членських уділів (сертифікатів для фізичних осіб і організацій 25 дол., безпроцентових і незворотних (переносних в колі родини) згідно з правними вимогами для корпорацій, необчислених на зиск. На першому засіданні членства, в грудні того ж року, вибрано першу управу на 1940-ий рік в складі вісім членів з Т. Каськівим як головою, 13 директорів та трьох членів контрольної комісії.

Тут треба було б доповнити, пригадуючи історію нюарської громади, що перші заходи для заснування Народного Дому почалося ще в 1915 році, коли заінкорпоровано установу „Український Народний Дім", а будинок закуплено у 1917 році при Бікен вулиці в Нюарку. Одначе громада втратила цей дім, бо установу перебрали так звані прогресисти.

Вертаючись до теми, Українська Централя проіснувала на новім місці (при Вілліям вулиці) двадцять п'ять літ. Там зосереджувалось усе громадське життя, там усі інші товариства користали з приміщення для своїх знань. Для пам'яті слід назвати хоч кілька імен піонерів-засновників та членів першого уряду на 1940 рік: Теодозій Каськів — голова, М. Литвин — заступник, М. Шкіра — рекордовий секретар, Марія Іванків Роговська — заступник, М. Андрушко — фінансовий секретар, і його заступник П. Вовчук, касир — П. Бичак і його заступник І. Дацковський. Невтомний Теодозій Каськів, учитель і диригент, був у проводі установи від 1927 року аж до 21-го лютого 1965 року, коли відійшов на заслужену громадську емеритуру, а члени Української Централі надали йому почесне головство.

Приїзд новішої еміґрації повоєнного періоду (1947—50) збільшив активність в Централі. Але демографічні зміни в місті Нюарку спричинили переселення українських людей в передмістя, а з тим почались фінансові труднощі Дому. Тож у 1961 році проведено акцію за приєднання нових членів при підвищенім уділі до 50 дол. Околиця міста перестала бути догідною для українських мешканців, тож коли місто запропонувало купно дому (в зв'язку з будовою доріг), управа скористала з нагоди, і після формальностей дім при Віллім вулиці продано у 1963 році. Вкоротці закуплено будинки в Ірвінґтоні — на пограниччі з Мейпелвудом під ч. 140—146 при Проспект Авеню і туди у третє вже місце в 1964 році перенесено Централю.

На загальних зборах 21-го лютого 1965 року головою обрано інж. Миколу Семанишина (замість уступаючого Теодозія Каськіва), а висоту уділів підвищено до 100 дол., щоб придбати фонди на перебудову будинку. Протягом 1965 року йшла праця під проводом будівельного комітету, який очолював св. п. д-р Володимир Гук, а 3-го жовтня відбулось урочисте посвячення відновленого дому. Рік пізніше, на Загальних зборах 13-го лютого 1966 року, ухвалено новий статут, яким поширено внутрішню структуру установи та повернено до ориґінальної назви із 1927 року: „Український Народний Дім в Ірвінґтоні".

І так на протязі 65 літ УНДім служить безперервно українській громаді Нюарку, Ірвінґтону та околичних містечок, завдяки відданій праці членів управи і ради директорів та усіх комісій. У ювілейній книзі Народного Дому з нагоди 50-ліття є списки індивідуальних членів і організацій, що своїм вкладом причинилися до його розбудови. Тут годиться з вдячністю і признанням згадати довголітнього голову в новішім періоді — св. п. Миколу Семанишина, що був душею проєкту модернізації та прикладом для усіх.

Хоча тепер з огляду на зміни в Україні треба ставити потреби молодої держави на першому місці, та все ж треба й зберегти створені тут еміґраційні установи та передати придбане добро молодшому поколінню, яке хоч увійшло у головне русло американського суспільного життя, але затримало почуття успадкованої приналежности до великого українського народу.

Признання засновникові УНІГУ

Нове видання міжнародного наукового журналу „Гарвардських Студій Українознавства" (том XIV, число 3-4, грудень 1990, 648 стор.) відрізняється від попередніх його випусків — це пропам'ятне число. Його заголовок „Адельфотес" (по-грецькому братство) нагадує читачам першу друковану церковнослов'янську граматику, яка вийшла у Львові 1591 року для вжитку в славній школі місцевого братства. Так як „Адельфотес" XVI століття був колективною працею (або, за словами її титульної сторінки, „граматикою зложеною із различних граматик спудеями, іже в Львовской школі"), так і це спеціяльне видання журналу є колективним трудом дев'ятнадцяти гарвардських випускників у честь їхнього професора Омеляна Пріцака з нагоди його сімдесятиліття. Новим „Адельфотесом" вони дають вислів вдячности своєму менторові.

У передмові до видання проф. Франк Сисин, редактор числа, і д-р Любомир Гайда пишуть, що десятиліття, яке проминуло між фестшрифтом п. н. „Евхаристеріон", подарованим проф. Пріцакові з нагоди шістдесятиріччя, і „Адельфотесом", відзначалося інтенсивною науковою працею. Журнал „Гарвардські Студії Українознавства", заснований проф. О. Пріцаком і проф. І. Шевченком, зріс в кількості й науковій репутації. Конференції, симпозіюми і семінари в українському Гарварді були поширені, а наукові програми увінчалися першим дослідженням штучного голоду 1932-33 рр. Вершиною директорства проф. Пріцака було відзначення ювілею Тисячоліття Хрещення Руси-України. Автори передмови підкреслюють, що Гарвардський Проєкт для відзначення цієї річниці, який змістом і величиною відповідає програмі, що її могла б приготовити ціла академія наук, розпочався міжнародним конґресом в італійській Равенні 1988 року. Зосередженням проєкту тепер є Гарвардська Бібліотека Давнього Українського Письменства, монументальне видання української літературної спадщини від її початків до кінця XVIII століття. Численні томи в цьому корпусі складаються із трьох серій: фоторепродукцій ориґінальних текстів та перекладів на англійську і українську мови.

Засновник важливого українознавчого центру на заході проф. О. Пріцак був завжди зацікавлений станом науки в Україні. Будучи першим закордонним науковцем, прийнятим у члени Української Академії Наук після Другої світової війни, він брав активну участь у праці Археографічного інституту в Києві. Крім того, недавно призначено його директором відновленого Інституту Сходознавства Української Академії Наук, де він тепер продовжує свою наукову працю.

„Адельфотес", ювілейне видання „Гарвардських Студій Українознавства", починається бібліографією 75-ти праць проф. Пріцака, які появилися в 1981—91 рр. Наступні 19 статтей, написані колишніми студентами та співробітниками, діляться на три основні тематичні групи: мовознавство, література й історія. В першій частині подано аналізу фонетики української мови. У групі статтей літературного напрямку порушені теми з української поезії та з порівняльного літературознавства (польсько-українського та оттоманськo-козацького). У статтях проаналізовано елементи героїзму в народних думах, поезії Григорія Сковороди, погляди Тараса Шевченка про письменство, реалізм Івана Нечуя-Левицького, психологічні аспекти прози Леся Мартовича та поему Миколи Бажана. Статті на історичні теми відносяться до 11-ох століть — від поїздки княгині Ольги до Царгороду IX ст. до аналізи Мадярсько-Карпато-Руських відносин у Чехо-Словаччині у XX ст. В цій частині розглянено, між іншим, статус Київської митрополії в Гетьманаті, ролю козацьких літописів у формуванні сучасної української свідомости і релігійність гетьмана Пилипа Орлика. Дальші статті займаються Вольтером та Східньою Европою, і жидівсько-українськими відносинами, відображеними у поглядах Володимира Жаботинського.

Поява нового видання здійснена за щедрою допомогою мецената Фонду Катедр Українознавства бл. п. д-ра Євгена Омельського з Огайо, який ще у 1976 році заснував у Гарварді залізний фонд, відсотки з якого призначено на українську видавничу програму тоді новозаснованого Українського Наукового Інституту. Видання „Гарвардських Студій Українознавства" на пошану проф. О. Пріцака можна замовити, звернувшись до: Harvard Ukrainian Studies, 1583 Massachusetts Ave, Cambridge, Mass 02138. Ціна разом з пересилкою 18 долярів. Передплата на журнал „Гарвардські Студії Українознавства" (два видання на рік) коштує 28 дол.

Марій Цибульський

Норт Порт вшанував Кобзаря

Українська громада в Осередку св. Андрія в Норт Порті на Фльориді величаво відзначила шевченківські роковини. Простору залю заповнили по береги понад 300 осіб. Програма свята була багата та бездоганно виконана.

Свято відкрила культурно-освітня референтка Валентина Мушинська і своїм змістовним словом про невмирущість творчости поета впровадила святочний настрій та пригадала, що в цьому році ми вперше вшановуємо нашого генія, відвоювавши державну незалежність нашої нації.

Програму відкрив збірний хор під керівництвом інж. Павла Грабовича, при акомпаньяменті д-р Ярослави Грабович, могутнім „Заповітом", а жіночий хор відспівав „Зоре моя вечірняя".

Святочне слово виголосив колишній довголітній голова Наукового Товариства ім. Шевченка д-р Ярослав Падох. Прелеґент вказав численними прикладами на те, як пророцтва та бажання Шевченка сповнилися. Шевченко вивів свій народ на широкий і надійний шлях державности. І праведний закон Вашінґтона, про який мріяв поет, сповнився для України, тому д-р Я. Падох назвав своє слово „Перемогою Шевченка".

Маестро Василь Мельничин у супроводі піяністки Іраїди Черняк відспівав бравурно „Гетьмани, гетьмани" та настроєву пісню на слова Шевченка „Ой гляну я, подивлюся на той степ" композиції Волошина.

У програмі почули ми дві деклямації: „Кавказ" у виконанні Миколи Нечая і „Наймичку" у виконанні Галини Король. „Кавказ" в інтерпретації М. Нечая звучав бойово, зате „Наймичка" дуже сантиментально. Присутні переживали разом з декляматоркою.

Ще раз виступив хор Осередку і відспівав кантату „Україно" Давидовського. Сольову партію виконав успішно Микола Андрушко, а на закінчення усі присутні разом з хором відспівали могутнє „Реве та стогне Дніпр широкий".

П. Турула

Три доповіді неамериканців на громадському форумі НТШ в Ню Йорку

В рамках програми громадського форуму НТШ в Ню Йорку в лютому 1992 року відбулися три виступи закордонних гостей. 8-го лютого доповідь виголосив Вольф Москович, завідуючий катедрою дослідів славістики Єрусалимського університету, 14-го лютого доповідав Олександер Грушевський, соціолог-демограф з Московського університету; 28-го лютого виступив Мирослав Маринович, один із засновників Гельсінкської Групи, довголітній політичний в'язень, а сьогодні викладач філософії Дрогобицького педагогічного інституту.

У доповіді на тему „Україна й Ізраїль" Вольф Москович коротко переглянув світла й тіні взаємовідносин між двома народами в минулому, висвітлив характер сучасних зв'язків та спробував осягнути перспективи спілкувань між двома державними народами в майбутньому. Відносно першої теми доповідач ствердив, що у відносинах в минулому є моменти світлі і є моменти, якими годі гордитись. Це стосується і жидів і українців.

Сьогодні Україна, із признанням зазначив доповідач, дуже успішно розв'язує проблему українсько-жидівських відносин. Рух і українські демократичні партії зайняли становище рішучого осуду антисемітизму. Завдяки цьому російська шовіністична організація „Пам'ять" не могла розвинути свою діяльність в Україні. З цієї причини не слід дивуватися, що емігранти з України до Ізраїля сьогодні вважають Україну найбільшою державою в країнах колишнього Совєтського Союзу. Це можна було передбачати, бо українські дисиденти-правозахисники, сьогоднішні провідні члени Руху, були у надзвичайно добрих взаєминах із жидівськими політичними вязнями. Про це ясно свідчать спогади Михайла Хейфеца. Є всі підстави думати, що український уряд сьогодні зацікавлений, щоб жиди залишались в Україні, тому що вони представляють висококваліфіковану верству суспільства. Доповідач висловив припущення, що в майбутньому жиди будуть повертатись з Ізраїля в Україну.

Вже від років, продовжував доповідач, українсько-жидівські відносини відзначаються особливою приязню в середовищі науковців в діяспорі. Про це свідчить ряд наукових конференцій в Ізраїлі, в Америці і Канаді.

Дуже багато шкоди, зауважив доповідач, приніс суд над Іваном Дем'янюком. Не можна не бачити, що деякі жидівські організації наголошують на помсті. Відколи виник чинник української державности, він безперечно буде злагіднювати відносини між двома народами. Доповідач передбачає великі перспективи для співпраці, особливо в ділянці науковій і у сфері технології.

У своєму виступі молодий науковець з Москви Олександер Грушевський подав цікаві інформації про українську діяспору в колишньому Совєтському Союзі. За останнім переписом населення (1989) на території СНД поза межами України проживає більш ніж 6 мільйонів українців, їх переважна більшість (60 відсотків) мешкає в Росії, 16 відсотків у Казахстані. Велика кількість українців зосереджена також в Узбекістані, Молдові, Білорусі, Кіргізії,а взагалі немає жодної республіки, де б не існувало помітної кількости українського населення. Навіть в маленькій Литві 44,000 українців.

Українська діяспора в СНД, зазначував доповідач, сьогодні доволі розпорошена та дуже різнорідна. Значна її частина зденаціоналізована або зрусифікована, особливо в республіках, які самі зазнали нищівної русифікації (Білорусь, Казахстан, Молдова.) Асиміляційні процеси найбільш помітно відчуваються в російських містах, але й у переважно сільському районі Північного Кавказу за 1926 - 79 роки українське населення скоротилось з 2.6 мільйона до 0.6 мільйона осіб. Поруч з тим, існують значні прошарки людей, які відчувають себе українцями, не беручи під увагу, чи вони бажають залишатись громадянами тих республік, в яких мешкають, чи бажають у майбутньому повернутися в Україну. Ці групи українці докладають значних зусиль, щоб налагодити українське життя поза межами України, вирішуючи перш за все проблеми, пов'язані із задоволенням національно-культурних потреб. Сьогодні українські громади діють вже по різних республіках та регіонах, починаючи від прибалтійських країн до Далекого Сходу. Найбільші проблеми — це брак необхідних підручників і приміщень для шкіл. Але, під кінець підкреслив доповідач, зусилля з боку громад при все більш міцній підтримці Української Держави, дозволяють сподіватися на добре майбутнє,при збереженні демократичних тенденцій політичного розвитку СНД.

У доповіді на тему „Молодь і духовне відродження України" Мирослав Маринович спочатку зупинив свою увагу на правім крилі націоналістичної молоді, яка пов'язана із організацією СНУМ. Ця група у своїх програмах і публікаціях наголошує пріоритет держави над людиною і прославляє дух сили. Хоч це кількісно і незначна частина молоді, вона своїми непримиренними програмами і голосними кличами звертає на себе увагу кореспондентів в Україні, а нерідко і на Заході.

Від неї різко відрізняється молодь, яка пов'язана із групою „Студентське Братство", популярно знане як „Інтелектуали". Ця молодь вихована на демократичних ідеях дисидентів. Хоч ця група відзначається своєю поміркованістю, вона є готова і на рішучі, добре заплановані кроки. Як відомо, одним із них була успішна голодівка восени 1990 року. У своїх виступах ця молодь сміливо критикує політичних діячів в тому числі і своїх духовних батьків, якщо останні не прислуховуються до голосу молоді.

Є рівнож частина молоді, яка глибше вникає в актуальні питання життя, спрямовуючи свою увагу на економічні проблеми України, при тім гостро критикуючи повільні темпи впровадження ринкової системи. Згідно із міркуванням цієї групи, країні сьогодні потрібні „люди буднів", тобто висококваліфіковані спеціялісти у всіх ділянках економіки.

Четверта категорія молоді — це група, пов'язана із релігійним відродженням України центром якого є об'єднання „Молодь Христові". На думку доповідача, цей гурт релігійно настроєної молоді не проявляє великої активности. Пояснюють це тим, що їхню програму формували люди старої генерації, які не були спосібні увійти у складний світ молодих людей, покоління 1980-их років, на якому сильно відбився дух скептицизму і декадентства. Велика частина цієї молоді сьогодні перебуває у пошуках провідної ідеї. Для них молодих людей, згідно із твердженням доповідача, „воскресіння" не відбулося.

Після кожної доповіді тривала широка дискусія під вмілим проводом організатора програми форуму громадських вечорів при НТШ в Ню Йорку, д-ра Василя Калиновича.

А.П.

Академія в честь ген. Тараса Чупринки в Ґлен Спей

Заходами місцевого відділу ООЧСУ тут відбулася академія в честь головного командира УПА Тараса Чупринки — Романа Шухевича. О 10 год. відбулася Служба Божа в церкві св. Володимира, яку відправив парох о. Василь Штелень. У своєму слові про Т. Чупринку він сказав, що світло, яке запалили наші герої, ніколи не згасне і завжди було і буде дороговказом для грядучих поколінь. Кров, пролита героями, ніколи не застигне, що і є ознакою живучости, вічности.

Академію відкрив голова ООЧСУ Ярослав Ґавур, який, вітаючи отців і присутніх, у вступному слові сказав, що сьогодні ми відзначаємо 42-гі роковини геройської смерти головного командира УПА св. п. ген. Тараса Чупринки — Романа Шухевича. Головний командир, найчільніший воїн сучасної історії, який всі свої здібності, всі свої сили та знання, своє життя віддав визвольній справі і як головний командир воюючої України своєю геройською смертю, вірний присязі „Здобудеш українську державу або згинеш в боротьбі за неї", згинув. Тепер безсмертного героя вшанували у Львові на його могилі.

Головний промовець Богдан Бродин у своєму виступі ознайомив присутніх з фактами з життя командира, які не всім були відомі. „Ми вшановуємо пам'ять героя, який все своє життя присвятив боротьбі за волю і долю Батьківщини-України, — сказав він. — В тяжкі часи Світової війни головний командир очолив УПА, керуючи військами, виробляючи стратегію, тримаючи зв'язок з патріотичним населенням, використовував всі можливості для успішної боротьби. Вміло пов'язував теорію з практикою. Розробляв рейди успішного нападу на ворога. І коли ворог, бачачи інтенсивну загрозу зі сторони УПА, почав інтенсивний напад, командир дав наказ іти в підпілля. Боротьба з ворогом не припинилася. Західній світ був байдужий і не допоміг в цій нерівній боротьбі. Поляг герой, але слава про нього вічна".

Останні хвилини життя командира описує Галина Дидик. 5 березня 1950 року село Білогорща, де була криївка командира, було оточене відділами НКВД з усіх боків. Настав тихий зловіщий день, який віщував нещастя. І сталося. Та закатували тільки тіло, ідею ж неможливо вбити.

Юрій Шухевич, син командира, описує свою зустріч з батьком у в'язниці. Члени НКВД закували Юрія в кайдани і повезли до тюрми, де в гаражі на соломі він побачив накриту покривалом силуету людини. „Значить мертвий. Один з НКВДистів підняв покривало. Батько лежав у вишиваній сорочці. На грудях медалик Матері Божої. Обличчя і груди закривавлені, але очі спокійно і впевнено задивлені в даль. Стримую сльози, щоб не плакати. Став на коліна, щоб поцілувати руку батька. Застигла крапля крови на скроні..."

За волю свого народу згинула людина, якій ми ставимо невмирущий пам'ятник. Реферат і нарис справили на присутніх велике враження.

Стефанія Наум віддеклямувала вірш Бабій „Безсмертному командирові".

Академію закінчено національним гимном.

Людмила Ґайдар

Збірник гімназії Ашаффенбурґу

Колишні учні Ашаффенбурзької гімназії вже відбули три з'їзди, а останній 21—22-го вересня 1991 р. Про його перебіг і рішення вже розіслано обіжник до всіх друзів, що їх адреси були нам відомі. Однак є ще багато колишніх учнів, що ніколи не дали про себе знати, і нам залишається єдиний спосіб контакту з ними — за допомогою преси.

В нашому третьому з'їзді взяло участь небагато делегатів, що свідчить про брак великого зацікавлення спільними зустрічами, і в перспективі історичних подій в Україні це до деякої міри оправдане.

Тільки не слід забувати, що у нас є певна відповідальність перед діяспорою: що за нами, колишніми учнями Ашаффенбурзької гімназії ще лежить несплачений борг. Не лякайтесь — він не в грошах, хоч не менш важний. Це наш моральний борг.

Ще на другому з'їзді вирішено видати хоча б скромний збірник про нашу гімназію, а також подати статтю до енциклопедії української еміграції. Ця відповідальність лежить на нас, колишніх учнях Ашаффенбурзької гімназії.

Видання збірника є нашою повинністю, бо це єдиний спосіб виявити наше признання і вдячність нашим професорам за їхню віддану працю з українською молоддю в таборах, тобто з нами.

Оце і є той моральний борг, що тяжить на нас. Уявіть собі лише, що було б, якби у наших таборах не було українських гімназій? Скільки з нас попало б до німецьких середніх шкіл, а зокрема до гімназій? Всі ми завдячуємо успіхам в наших професіях відданій праці наших професорів, що без належних підручників та шкільного устаткування зуміли передати нам знання та охоту прямувати вперед.

Вони теж внесли великий вклад у наше національне виховання, що в дорослому віці зродило в нас почуття відповідальности перед нашою далекою Батьківщиною Україною.

Ми дуже запізнилися у збиранні матеріялів про нашу гімназію, і нелегко буде їх розшукати. Сподіваємося однак, що всі колишні учні гімназії і рідні наших професорів відізвуться на наш заклик і послужать інформаціями. Зокрема потрібні знимки та життєписні дані про наших професорів.

На третьому з'їзді було вирішено, щоб організаційний комітет залишився в тому самому складі. Обов'язки редактора збірника взяв на себе друг Богдан Бойчук. Також вирішено не скликати більше з'їздів, а присвятити всю увагу виданню збірника.

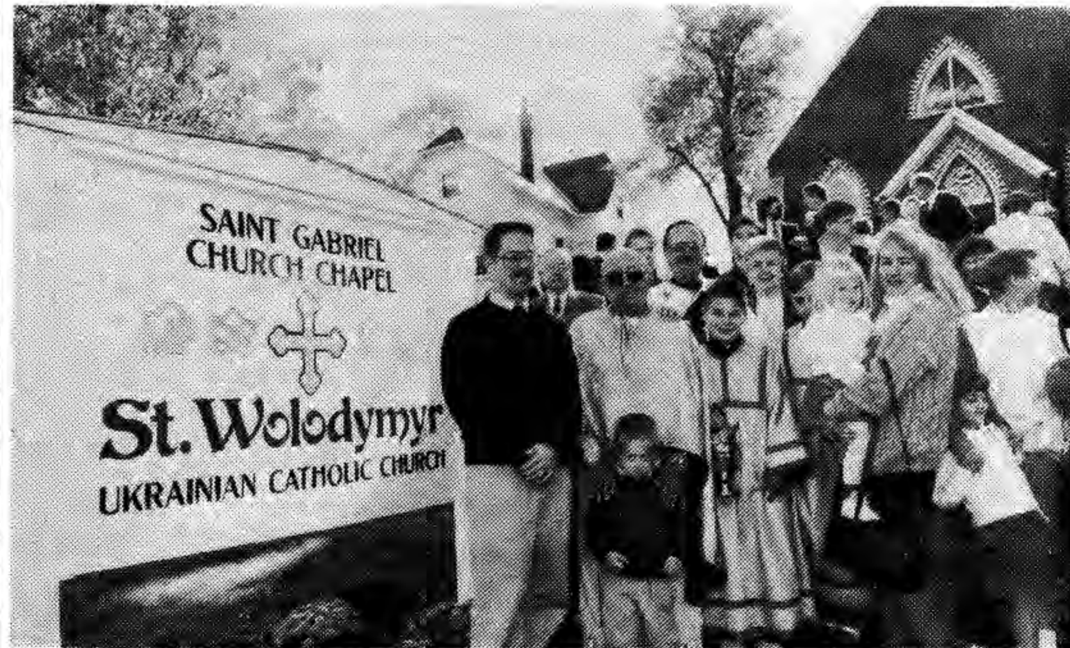
З огляду на те, що деякий час на терені таборів Ашаффенбургу працювали дві гімназії — в таборі Ля Гарде 1945 р. була заснована одна гімназія, а в 1946 р. до табору Піонер перевезено гімназію зі Швайнфурту, яка у 1947 р. з'єдналася з першою, тому нам потрібні дані про обидві гімназії і про склад їхніх професорів.

Просимо також колишніх жителів ашаффенбурзьких таборів, що знають осіб чи інституції, де можна б дістати потрібні нам інформації, повідомити нас про це.

Всі інформації про обидві гімназії просимо пересилати до редактора збірника, друга Богдана Бойчука на адресу: Bohdan Boychuk, 5998 Palisade Ave, Riverdale, N. Y. 10471.

Рома Коцюмака-Дигдало

10-ліття української католицької церкви св. Володимира в Марлборо

Отець А. Борса та парафіяни церкви св. Володимира після посвячення таблиці з новою назвою церкви в Марлборо, Н. Дж.

Парафія св. Володимира почала існувати завдяки кільком українським родинам, що мешкали в околицях Голмделі, Марлборо, Матаван та інших місцевостях. Ініціаторами цих перших кроків створення парафії були Галя і Володимир Лойки, Люба і Данило Більовщуки, Оксана і Михайло Мищишини та Люба і Володимир Касіяни.

Потреба створення нової парафії була необхідна. Молоді українські родини,що жили в цій околиці, старалися, щоб їхні діти виховувалися у своєму обряді і мали можливість кожної неділі бути на Службі Божій, що відправлялася українською мовою. До цієї невеликої групи з часом приєдналося більше родин, що жили в цій околиці.

На прохання цієї групи о. шамбелян Антін Борса погодився відправляти Божественну Літургію в своєму домі. Першу Службу Божу він відправив 5-го вересня 1980 року з участю 12 дорослих і дев'ятеро дітей.

Маленька громада з часом переросла приміщення в домі отця А. Борси. Виникла потреба на більше приміщення. У пригоді став парох американської церкви св. Гавриїла отець Коннелл, який народився у Філядельфії, недалеко нашої катедри, і був особистим приятелем бл. п. Митрополита Йосифа Шмондюка. Він був добре ознайомлений з українським обрядом і вважав за свій обов'язок допомогти новій українській парафії. Отець Коннелл дав нам змогу відправляти Служби Божі у своїй новій церкві, збудованій в 1973 році. Після американських Богослужень ми мали церкву для нашого користування від 1:30 по полудні. Це був час, коли наші діти були на відпочинку і важко було всім відвідувати в цей час Службу Божу.

Отець Коннелл, побачивши ці труднощі, вирішив відновити будинок старої церкви св. Гавриїла, де від 1973 року не було відправ. Він відновив знищений будинок з вибитими вікнами, потрісканими стінами, без лавок, за свої гроші та віддав нашій парафії.

Першу Службу Божу отець Борса відправив в неділю, 13-го вересня 1981 року, в 12-ій год. полудня з участю понад 80 осіб. З днем, коли Богослужения почали відправлятися в 12-ій годині,парафія почала зростати і церкву відвідувало щораз більше дітей.

На прохання о. пароха Антона Борси нову парафію присвячено св. Володимирові, з нагоди 1000-ліття християнства в Україні. Владика Мирослав Любачівський — теперішній кардинал, грамотою з датою 19-го березня 1981 року затвердив канонічно нову місійну станицю і призначив отця Антона Борсу адміністратором церкви.

В цей час наша парафія зросла з малої групи до понад 60 родин. Впродовж цих десяти років існування в нашій церкві відбулося 46 хрещень, 12 шлюбів, 22 дітей прийняли тайну першого Св. Причастія, 17 парафіян відійшли від нас, а 85 разів отець парох відвідав хворих.

Серед парафіян існує гармонійна співпраця, більшість завзято працює для добра нашої церкви, беручи активну участь в різних імпрезах.

Мета малої групи завзятих людей здійснилася. Тепер наші діти виховуються в своєму обряді, чують українську мову, пізнають українські звичаї, ознайомлюються з минулим України. І тепер, в часи відродження України, наші діти краще розуміють події на Батьківщині їхніх батьків та дідів.

Завдяки церкві, яка творить активний осередок, Україна не буде для тих малят віддаленою та важкою до зрозуміння.

З нагоди десятиліття існування парафії св. Володимира в Малборо, Ню Джерзі, щиро дякуємо нашому дорогому отцеві А. Борсі за його невтомну працю в нашій парафії, як рівно ж і велика подяка основникам цієї церкви.

Люба Більовщук

Солов'їний спів Полісся

...Жагуча пісне України!
Через провалля й верховини
Пливе твій голос
солов'їний —
У даль немеркнуту
стоїть,
І той в житті повік
не згине,
Кому вдалося в пісні жить!

Квартет бандуристок Рівенської області.

Спів бандуристів завжди по-особливому хвилює слухача, збагачує пісенні скарби нашого народу, заховані у нашому національному інструменті бандури.

На сторінках „Свободи" ми мали нагоду вже запізнатися з існуючими на наших рідних землях різними ансамблями і капелями.

Було б великою кривдою, якби ми не згадали про квартет бандуристок з Рівенської области у складі Євгенії Висоцької, Наталії Грицай, Євгенії Ігнатєвої і Ніни Марчук, які, як висловився Анатолій Грицай, капельмайстер капелі, є одніє з найяскравіших квіток у мистецькому вінку Рівенщини.

Усі вони були солістками Рівенської капелі бандуристок. Капельмайстер капелі відразу звернув увагу на їх непересічні здібності, зокрема, коли вони чотириголосо виконали „В надвечір" місцевого композитора Ярослава Калюха. Це була чудова в'язь їх голосів. Та пісня створила чарівне дійство, а присутні, які слухали її, одноголосно ствердили, що народився мистецький ансамбль, якого вони ще не бачили.

Минуло вже понад чверть століття, як квартет бандуристок виступає не тільки на сценах Рівенщини, але й далеко поза її межами, по всіх закутках України. Вони демонстрували своє мистецтво з бандурою на найбільших сценах України і закордону. Вони дуже швидко стали переможцями конкурсу народної творчости „Карусель", з успіхом репрезентували Рівенську область на міжнародному конгресі музикантів у Москві. Неодноразово виступали на головних сценах Києва і на республіканському телебаченні. З непересічним успіхом виступали в Білорусії і Болгарії, Польщі і Німеччині, на відкритій естраді разом з болгарськими, чеськими, польськими, кубинськими та німецькими мистцями.

Солов'їний спів ровенчанок записаний на платівках московських і ленінградських фірм „Мелодія" та інших.

За виступи у Києві під час творчого звіту мистців художньої самодіяльности Рівенський квартет був нагороджений почесною грамотою Президії Верховної Ради України.

Куди не глянь, скрізь видно величезні успіхи квартету. Одначе, не всім відомо, якою ціною вони здобували свої успіхи.

У репертуарі бандуристок понад 100 пісень українських народних, місцевих самодіяльних композиторів, інших народів світу. В одній із таких пісень є такі слова: „Щасливий той, хто міг життя прожити, і добрий слід лишити по собі".

Для бандуристок ці слова набирають символічного звучання. Це немов корона, яка увінчує двадцятип'ятирічний пісенний шлях ансамблю.

Чи гудуть заметілі, чи юний травень білоцвітно вирує в садах, чи літо видзвонює золотим зерном, вони збираються на проби і допізна дзвенить бандура, лунають чарівні мелодії. А вранці кожна з них поспішає на роботу: Наталія Грицай — давати лекції фортепіяно в музичній школі, Євгенія Ігнатєва та Євгенія Висоцька — теоретичні предмети в дитячих музичних школах, а Ніна Марчук — викладати хорові предмети в педагогічному інституті.

М. Чорний-Досінчук

Митрополича катедра Святого Великого Князя Володимира у Філядельфії, Па.
і всі парафії Філядельфійського Деканату УПЦеркви в ЗСА вітають з днем народження Святішого Патріярха Київського і всієї України і Митрополита УПЦеркви в ЗСА

МСТИСЛАВА І

На многі літа, Отче Патріярше!

Крайова Управа СУМ в Америці
запрошує українське громадянство та молодь на

КОНҐРЕСОВИЙ БЕНКЕТ

з нагоди

ХІУ СВІТОВОГО КОНҐРЕСУ СУМ

який відбудеться
в суботу, 2-го травня 1992 р.
на Оселі СУМ в Елленвіл, Н. Й.
Коктейл — 6-та год. веч.
Бенкет — 7-ма год. веч.
Після бенкету відбудеться

ЗАБАВА

Грає оркестра „ЧАРІВНІ ОЧІ"

Квитки можна набувати до 25-го квітня у канцелярії КУ СУМ: (212) 477-3084

Українська Американська Координаційна Рада
і
Український Конґресовий Комітет Америки
запрошують українське громадянство взяти участь в

БЕНКЕТІ

в пошану
генерал-полковника

КОСТЯНТИНА МОРОЗОВА

Міністра Оборони України

Бенкет відбудеться в суботу, 18-го квітня 1992 р., о год. 6-ій веч. в готелі Шератон при 7-ій авеню і 53-ій вул. в Ню Йорку
Вступ 100 дол. від особи

Ведучий бенкетом — генерал американської армії МИКОЛА КРАВЦІВ

Зголошення з чеками просимо висилати на адресу:

Ukrainian Congress Committee of America
203 Second Avenue
New York, N.Y. 10003
(212) 228-6840

Ukrainian American Coordinating Council
142 Second Avenue
New York, N.Y. 10003
(212) 505-1765

Зголошення просимо надсилати до 13-го квітня. Особистих запрошень не буде розсилатися.
Дохід призначений на вояків-інвалідів в Україні.

ДІЛОВИЙ КОМІТЕТ

ЗБУДУЙМО ПАМ'ЯТНИК ТАРАСОВІ ШЕВЧЕНКОВІ У ЛЬВОВІ
ЯК НЕ ТЕПЕР — ТО КОЛИ???

ДОПОМОЖІТЬ І ВИ ВАШОЮ ЩЕДРОЮ ПОЖЕРТВОЮ ПОКРИТИ КОШТИ ЙОГО БУДОВИ, якого СВЯТОЧНЕ ВІДКРИТТЯ відбудеться і це цього року, в ПЕРШУ РІЧНИЦЮ відновлення ДЕРЖАВНОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТИ УКРАЇНИ.

Всі ЖЕРТВОДАВЦІ від 25 дол. в гору одержать ПОСВІДКИ для податкових цілей, а кромі цього на постументі пам'ятника будуть прикріплені ПРОПАМ'ЯТНІ ТАБЛИЦІ з їхніми іменами і прізвищами в такому порядку:

ПОЧЕСНІ ФУНДАТОРИ: $2,000; МЕЦЕНАТИ: $1,000; ПАТРОНИ: $500; ДОБРОДІЇ: $250; СПОНЗОРИ: $100; ЖЕРТВОДАВЦІ $1,000 і більше одержать крім цього даром мініятуру статуї поета, відлиту по мистецьки в бронзі.

ЖЕРТВОДАВЦІ $10.000 і більше одержать додатково безплатно квиток на літак до Львова і назад та побут в готелі і будуть включені до ПОЧЕСНОЇ ПРЕЗИДІЇ відкриття пам'ятника.

ВАШУ ПОЖЕРТВУ просимо прислати нам на наступну адресу:

UKRAINIAN COMMITTEE
FOR TARAS SHEVCHENKO MONUMENT
IN LVIV
2150 Bloor St. W., Suite 96-A
Toronto, Ontario, Canada M6S 1M8

Телефон Комітету: (416) 239-4407 і (416) 255-8604
На вашому чеку просимо зазначити:
T. SHEVCHENKO MONUMENT IN LVIV

ЩИРО ДЯКУЄМО ВАМ НАПЕРЕД за вашу щедру пожертву, якою і ви причинитеся до побудови цього монументального пам'ятника ТАРАСОВІ ШЕВЧЕНКОВІ у Львові, столиці Західньої України, якого СВЯТОЧНЕ ВІДКРИТТЯ стане великою ВСЕУКРАЇНСЬКОЮ МАНІФЕСТАЦІЄЮ єдности нашого народу на рідних землях і української діяспори.

Макета статуї Т. Шевченка до комплексу пам'ятника поетові у Львові, автори — Андрій і Володимир Сухорські, львів'яни.

Торонто-Ню Йорк, в березні 1992 р.

ЗА УКРАЇНСЬКИЙ ГРОМАДСЬКИЙ КОМІТЕТ
БУДОВИ ПАМ'ЯТНИКА ТАРАСОВІ ШЕВЧЕНКОВІ У ЛЬВОВІ
з доручення Львівської Міської Ради Народних Депутатів:

Д-р Василь Іваницький, голова
о. Василь Цимбалістий, ЧСВВ, секретар
Роман Грицина, скарбник
Валентина Родак, секретар

Свято Т. Шевченка в Ґлейн Спей

„Будеш, батьку, панувати поки живуть люди". Хор співає невмирущий „Заповіт".

Свято відкрив голова відділу УККА д-р Андрій Шуль, який підкреслив, що наш Великий Кобзар, поет-лірик і непересічний маляр є для нас світочем, провідником і прикладом, як треба, не згинаючись, не підкоряючись, боротися за свою долю, волю, за рідну Україну.

Святочну доповідь виголосила Ольга Линник. Вона пригадала нам, що вже минуло 178 років з дня народження велетня нашого народу, але його слова, його думки завжди живуть з нами. Його постать, його твори є в кожній хаті, де знаходиться українська душа. Його ідея, слово були сильним і переконливим знаряддям, бо він сам страждав, був поневолений, гнаний, переслідуваний. Його страждання були стражданням українського народу, поневоленого люду, який не міг випростуватися під гнітом московської імперії. Та Шевченко своїм словом кликав свій народ до боротьби, до спротиву. Т. Шевченко запалив світло, яке горить вічним полум'ям і ніколи не згасне. Збулося пророцтво поета: Україна піднялася, постала і має свою власну державу. Москва корчиться і не хоче випустити лакомий кусок, який вона звикла визискувати. Але український народ зрозумів, що тільки „в своїй хаті своя правда і сила, і воля". Збулися слова Пророка, „Боріться поборете, вам Бог помагає". Нашим завданням тепер разом, спільними силами, в згоді будувати свою власну українську державу, — закінчила Ольга Линник.

Наші молоді артисти Маринка і Сергій Штелені мелодійно проспівали пісню „Поклін тобі, Тарасе", акомпаньовала на бандурі Т. Лиходай.

Вокальний ансамбль слова і пісні виконав монтаж, який склав і підготував керівник групи Ярослав Гавур. Монтаж складався з трьох пісень: „Реве та стогне", „Дніпре, батьку наш" і „Живи, Україно" і переплітався словами з творів Т. Шевченка. Солістка Т. Лиходай виконала „Три поради" і „З далекого краю" при власному супроводі на бандурі. В'язку музичних творів на піано виконав д-р А. Шуль. Місцевий хор виконав „Дніпро реве" і „Сонце заходить". Диригент інж. Осип Гапій, музичний супровід Герти Гірняк.

Свято закінчено національним гимном.

Людмила Гайдар

ВИСТАВКА ПИСАНОК

Колюмбус, Огайо. — В неділю, 12-го квітня, о год. 2:30 по полудні в приміщенні Ветстовн бібліотеки, 3909 N. High St., відбудеться відкриття студентської виставки мистецтва на тему, „Новий світ символікою писанки". Виставлятимуть учні середніх шкіл центрального Огайо. Їхні учителі відбули курс про історію писанки й техніку її писання, яку провели мисткині Таня Осадса й Ака Перейма 8-го лютого ц. р. Виставка складатиметься з найкращих праць, яких вибере жюрі з понад 100 студентських експонатів. Виставка і курс зорганізовані Українським Культурним Товариством Огайо і є офіційними складниками святкувань на відзначення 500-ліття відкриття Америки Колюмбом. За дальшими інформаціями слід звертатися до Марії Гаврилюк Гордон на число (614) 436-5626.

Торг...

(Закінчення зі стор. 1)

даються в оперативне підпорядкування командуванню стратегічними силами СНД.

Міністерству оборони України наказано організувати безпосереднє, а для стратегічних сил адміністративне, управління всіма військами, розташованими на території України та забезпечити їх постійну бойову готовність і дотримання військової дисципліни.

Адмірал Касатонов 7-го квітня виступив на пресовій конференції у Севастополі й заявив, що Чорноморська фльота належить до стратегічних сил, тому вона є спільною фльотою СНД і виконуватиме накази тільки командування СНД. Касатонов також заявив, що не уповноважений вести переговори про розподіл Чорноморської фльоти і передачу частини її Україні.

Згідно з заявою головнокомандуючого СНД Є. Шапошнікова на з'їзді народних депутатів Росії, президент Росії Борис Єльцин 7-го квітня підготував указ про переведення Чорноморської фльоти під юрисдикцію Росії, під яким покищо поставили лише свої ініціяли Єльцин і Шапошніков.

Інтеліґентне...

(Закінчення зі стор. 2)

вже методу протидії гравітації, а можливе, навіть, що Айнштайн помилився і вони винайшли швидкість більшу від швидкости світла. Проблем і питань, як бачимо дуже багато! Але, покищо, проблема життя поза межами землі та можливість комунікації з ним лежать, на жаль, тільки у сфері наших мрій і невідомо чи вона колись стане дійсністю!

Норт Порт допомагає Україні

Річні загальні збори комітету допомоги Україні в Норт Порті, Фльорида, відбулися 12-го березня при численній участі членів-жертводавців. На зборах з коротким словом звернувся до присутніх голова центрального комітету д-р Богдан Бурачинський. Він зробив огляд допомогової акції по сьогодні. В загальному ми мали значні успіхи: фінансували пропагандивну акцію перед референдумом і в цей спосіб в якійсь мірі причинилися до його успішного завершення. У збірковій акції Норт Порт вив'язався дуже добре. Хоч тут проживає небагато поселенців, наш терен є на першому місці, а також загальною сумою недалеко за першунами.

Д-р Б. Бурачинський висловив признання громаді і комітетові. Переобрано нову управу комітету під новим проводом д-ра Володимира Короля при незначних персональних доповненнях. Д-р Бурачинський мав також окрему доповідь для громадянства в Осередку св. Андрія. Він поінформував про проведену збірку для допомоги Україні, зокрема у зв'язку з допомогою перед референдумом і детально про те, куди і на що зужито гроші. Прелеґент насвітлив також останні події в Україні, Уряд під проводом президента Леоніда Кравчука має у своїй діяльності значні труднощі. Наша країна має невичерпні багатства та сприятливі кліматичні умови, тому господарські труднощі в короткому часі вдасться усунути.

Життєві умови в Україні тепер ліпші, ніж в Росії і дипломатичні зв'язки зі зовнішнім світом розвиваються корисно. На черзі — заснування амбасад і консулятів, зокрема в Америці. Українська еміґрація мусить прийти з допомогою нашому урядові. Потрібно не тільки матеріяльної допомоги, але також у вишколі кадрів, передусім дипломатичного персоналу. Завдання еміґрації дуже серйозні і вимагають докладного пляну майбутньої нашої акції.

П. Турула

Св. п. В. Сім'янців

На американській землі, у Філядельфії, далеко від Батьківщини, виросла ще одна дорога нашому громадянству могила. В суботу, 15-го лютого, відійшов від нас заслужений скульптор, член Філядельфійського Відділу ОМУА, автор мемуарних споминів про визвольні змагання, довголітній член Головної Управи і Відділу ОбВУА у Філядельфії інж. Валентин Сім'янців. У понеділок, 24-го лютого, громада Філядельфії відпровадила на вічний спочинок заслужену людину, яка невтомно працювала ціле своє життя для українського мистецтва і культури.

Валентин Сім'янців народився 23-го квітня 1899 р. в слободі Великий Бурлик на Харківщині. В 1917 р. залишив середню школу і вступив у кінну сотню Першого козацького полку ім. Б. Хмельницького, а потім служив у Першому кінному полку Чорних Запорожців. В 1920 р. був інтернований у польських таборах, а в 1923 р. переїхав до Чехо-Словаччини. Там доповнив свою середню освіту і продовжував студії в Українській Господарській Академії в Подєбрадах, яку закінчив у 1928 р. дипломом інженера-гідротехніка. У цій професії працював до приходу совєтської армії в 1945 р. З Чехо-Словаччини виїхав до Німеччини.

В Німеччині почав реалізувати своє мистецьке зацікавлення лекціями рисунка проф. С. Мако, а разом з цим захоплюється різьбярством і працював у студії скульптора Мирослава Баще. Рівночасно познайомився в таборі біженців в Авгсбурзі з мистцем Шраменком, архітектом О. Повстенком, скульпторами С. Жуком і А. Павлосем і там працював у майстерні мистців, поглиблюючи свої знання скульптури.

В 1949 р. приїхав до Америки і в Нюарку, Н. Дж., зустрів колеґ за фахом і став членом Об'єднання Мистців Українців Америки, Відділу ОбВУА й інших громадських організацій. В 1957 р. став членом Ліґи Мистців Америки і на праці у Військовому Інституті Патології працював аж до емеритури. По емеритурі поселився у Філядельфії, де жив з родиною аж до смерти.

Протягом цього часу він брав участь у виставках своїх праць і дістав за свої мистецькі портретні студії, погруддя та медалі 4 нагороди.

Проживаючи у Філядельфії, був активним членом місцевого відділу ОбВУА і довголітнім членом Головної Управи ОбВУА, цікавився всіми проявами громадського життя, не забував про свій улюблений фах скульптури і мистецтва. Бо всі вони збагачували скарбницю українського мистецтва і культури, викарбовуючи у свідомості народу хто ми і чиїх батьків ми діти.

Покійний інж. В. Сім'янців, якого ми знали довгі роки в комбатантській організації ОбВУА, як людину прямолінійну, веселої вдачі, що вносив в наше організаційне життя певні соборности, дружности, співпраці, бо це були для нього засади громадської зрілости і вироблености, і які були дороговказом не тільки для нього, але і для нас, з яким ми мали нагоду працювати.

Провели ми у вічність дорогого нам побратима, а родині і дружині Олександрі висловлюємо наші глибокі співчуття в імені Головної Управи ОбВУА.

Осип Труш

ПІСЛЯ ТОГО, ЯК У НЕДІЛЮ, 5-го квітня, лібійський диктатор Муаммар Каддафі виступив перед народом, назвавши резолюцію Ради Безпеки ООН щодо санкцій проти Лібії „хрестовим походом на іслям", лібійські газети галасливо підхопили ці слова. Спостерігачі не виключають повторення безпорядків, які сталися в четвер, 2-го квітня, коли столичні студенти нападали на амбасади країн — членів Ради Безпеки. Тим часом міністри закордонних справ Европейської спільноти, які засідають у ці дні у Люксембурзі, заявили про свою готовість підтримати санкції ООН щодо Лібії.

У ВІВТОРОК, 7-ГО КВІТНЯ, до Іраку поїхали 27 інспекторів Міжнародного аґентства в питаннях атомової енергії. Їхнім завданням є підготувати до ліквідації дослідний ядерний центр аль-Атір, розташований за 35 кілометрів на південний захід від Багдаду. Група інспекторів працюватиме в Іраку до 15-го квітня. Її керівник Дімітрі Перрикос заявив: „Незабаром ми будемо знати, чи є готові іракці виконати вимогу світової спільноти".

У ПОНЕДІЛОК, 6-ГО КВІТНЯ, зі столиці ЗСА до Москви вилетіло 11 спеціялістів з ділянки сільського господарства. За плечима у кожного з них по 30 років практики. Заступник керівника американського Управління міжнародного розвитку, Ендру Натсіос заявив, що ці спеціялісти поїхали на допомогу селянам Росії, Казахстану і України в рамках трирічної програми, на працю которої Вашінгтон виділив 30 міл. дол.

Відбудеться з'їзд колишніх учнів чортківської гімназії

Багато чортків'ян, зокрема колишніх учнів української приватної гімназії „Рідної Школи" ім. М. Шашкевича в Чорткові на рідних землях і в діяспорі вже від років носяться з думками про скликання загального з'їзду для відзначення вкладу цієї школи у розвиток освіти на західних землях України на протязі 33-ох років (від 1911 до 1944) та її заслуг супроти самої Чортківської округи в її культурному і політичному житті. Проте реальні пляни в цьому напрямі пороблено щойно в вересні минулого року, під час відвідин проф. Дмитром Штогрином Чорткова, окремих українських організацій міста і передусім директора середньої школи ч. 1 (так вона зветься від часу поновної окупації Чорткова совєтською владою, тобто від березня 1944 року) Михайла В. Каськіва. Ці пляни набрали ще більш конкретної форми під час зустрічі абсольвентів тієї ж школи з пізніх 1940-их років, яка відбулася у Чорткові в жовтні 1991 року. Тоді обговорено деталі цьогорічного з'їзду й вибрано підготовчий комітет під проводом проф. Ігоря Грималюка.

Подібний підготовчий комітет створено також в діяспорі. В його склад входять: д-р Володимир Вілинський, д-р Степан Ворох, мгр Евген Гановський, д-р Наталя Григорчук, о. Остап Ґошуляк, проф. Олександер Малицький, проф. Ірена Носик, д-р Павло Пундій, д-р Євген Рослицький, Ліда Соробей і проф. Дмитро Штогрин, голова комітету. Комітет діяспори старається відшукати якнайбільше колишніх чортків'ян, які бажатимуть взяти участь у цих святкуваннях, бо, як виглядає, це буде не лише свято чортківської гімназії, але культурний з'їзд цілої чортківської округи. Завданням цього комітету буде також придбати відповідну книгозбірню та інші речі, потрібні для розвитку нормального навчання у відновленій гімназії та старання з метою належно вивінувати краєвий музей в Чорткові й помогти іншим культурним і громадським організаціям міста, (це питання детальніше обговорюється у 2-му ч. бюлетеню „Чортків і Чортківщина", який появляється під ред. Малицького, Пундія і Штогрина).

Самий з'їзд відбудеться в Чорткові у днях від 28-го серпня до 1-го вересня ц.р. У програму з'їзду також входитимуть: Богослуження, зложення вінків на збірній могилі полеглих воїнів УСС-УГА під час славної Чортківської офензиви, студійна конференція, святочний концерт, прогулька до історичних місць Чортківщини і зокрема зустріч з учнями школи в першому дні шкільного року й акт зміни середньої школи на Українську Гімназію „Рідна Школа" ім. М. Шашкевича.

Зацікавлених справами з'їзду проситься звертатись до голови комітету на адресу: Dmytro M. Shtohryn, 403 Park Lane, Champaign, Ill. 61820; tel.: (217) 356-9195

Д. Штогрин

Студії в Українському Вільному Університеті 1992 року

Ректорат УВУ повідомляє, що в літніх місяцях 1992 року відбудуться такі виклади:

І. Семестральні виклади:

Літній семестр Філософічного Факультету і Факультету Права і Суспільно-Економічних Наук для завершення студій маґістерським або докторським дипломом починається 1-го липня і триває до 31-го серпня ц.р.

1. На Філософічному Факультеті передбачені такі групи: Мовно-Літературна; Історично-Географічна; Філософія; Психологія; Педагогіка; Соціологія і культура.

2. На Факультеті Права і Суспільно - Економічних Наук є такі відділи: Правничий;Економічний; Політичних наук.

Семестральна оплата: 800 нім. марок. Під час семестру можна осягнути від 9 до 12 кредитів. Студії в УВУ можна завершити, як вже сказано, маґістерським чи докторським дипломом. Цього року вперше відбуватиметься також зимовий семестр від 14-го листопада 1992 року до 12-го березня 1993 року.

ІІ. Інші програми:

1. Курси Педагогічного Інституту цього літа не відбудуться.

2. Виклади Українознавства для поширення і поглиблення знання про Україну в сучасному й минулому можна відвідувати на викладах обидвох факультетів у липні і серпні. Оплата: 200 нім. марок. На ці виклади можуть вписуватися не тільки студенти університетів, але й учні вищих кляс середніх шкіл та інші вільні слухачі. Після закінчення учасники отримують посвідку УВУ.

3. Курс української мови відбудеться від 13-го до 31-го липня. Він матиме 45 годин навчання і передбачений для тих, хто цілком не володіє або слабо володіє українською мовою. Оплата курсу — 300 нім. марок.

4. Курси німецької мови відбуватимуться від 13-го до 31-го липня. Оплата — 300 нім. марок.

Студенти УВУ мають знижену ціну в гуртожитку Рідної Школи на кошти прожитку в Мюнхені. Приміщення і харчування виносить 200 нім. марок тижнево. Зголошення до гуртожитку мусять бути прислані до 31-го травня ц.р. ; у випадку пізніших зголошень УВУ не відповідатиме за приміщення.

Докладні відомості про УВУ і цьогорічні виклади подаємо у програмі викладів УВУ. Хто хотів би отримати нашу програму або додаткові інформації, може звертатися на таку адресу: Ukrainische Freie Universitat
Pienzenauerstr. 15
D - 8000 Munchen 80
Tel. (089) 98 69 28

Хто потребує допомогу на покриття коштів студій в УВУ, може звернутися до Фундації УВУ в Ню Йорку. Адреса: Ukrainian Free University Foundation, Inc.
Dr. Petro Goy
203 Second Avenue
New York, NY 10003
U.S.A.

мгр Володимир Леник
головний секретар УВУ

МАЄМО НА СКЛАДІ НОВИЙ ЗБІРНИК

НАРИС ІСТОРІЇ КОНҐРЕСУ УКРАЇНЦІВ КАНАДИ в ТОРОНТО

У ТИСЯЧОЛІТТЯ ХРИСТИЯНСТВА НА УКРАЇНІ СТОЛІТТЯ ПОСЕЛЕННЯ УКРАЇНЦІВ В КАНАДІ І П'ЯТДЕСЯТИРІЧЧЯ ВІДДІЛУ КУК В ТОРОНТО

Редактор Василь Дідюк

Видання Конґресу Українців Канади в Торонто, 1991, друком Бескид Графікс, стор. 589. Тверда обкладинка, ціна 40.00 дол.

Можна набувати у книгарні Свободи.
Мешканці стейту Ню Джерзі зобов'язані долучити до ціни 7% продажного податку.

У ПОНЕДІЛОК, 6-ГО КВІТНЯ робітники фірми Кейтерпіллер найбільшої в світі фабрики, яка виробляє будівельні машини, рішили продовжувати їхній п'ятимісячний страйк, відкинувши новий контракт фірми. Керівники профспілки Об'єднаних автомобільних робітників, членами якої є працівники Кейтерпіллар, захоплені єдністю своїх членів, бо тільки 300 із усіх 12,600 повернулося до праці, коли фірма видала ультимат і загрозила, що оголосить набір нових працівників. Але вони заявили, що не уважають це побідою. На їхню думку побіда буде тоді, коли керівництво Кейтерпіллар запропонують можливий до прийняття контракт. Аналітики твердять, що висліди цього двобою можуть бути далекосяжними, як для профспілок, так і для великих фірм.

В Міннеаполісі відзначили роковини Т. Шевченка

З нагоди 178-річчя з дня народження великого генія України Тараса Шевченка, в неділю, 8-го березня відбулася урочиста академія в авдиторії церкви св. арх. Михаїла в Міннеаполісі. Свято влаштували відділи УАКРади та УККА Міннесоти. Д-р Володимир Анастас відкрив свято вступним словом. Доповідь на тему „Шевченко — борець за державну незалежність України" виголосив Антін Семенюк. Далі була деклямація Ольги Хоролець — „Шевченкові", автор Олекса Гай-Головко. Ансамбль бандуристів молодечої організації ОДУМ виконав пісні „Зійшов місяць", „Взяв би я бандуру", „Гомін степів" та „Думи мої , думи". Світлана Прокоп'юк продеклямувала уривки з „Посланія" Т. Шевченка.

На закінчення виступив український хор „Дніпро" під керівництвом Кіри Цареградської. Акомпаньювала Аня Гриневич. Хор виконав пісні на слова Шевченка „Думи мої", „Доле моя доле" (заспівувала Марія Гриневич і Таня Рябокінь), „Ой літа орел" (Славомир Луців), „Бандуристе" (Микола Денисенко), „Ой, одна я, одна", „Заповіт".

15-го березня в тій самій залі відбулося свято Шевченка, влаштоване українською православною школою при церкві св. Михаїла.

Свято відкрила голова батьківського комітету Валентина Яр. Реферат про Шевченка прочитали учні Володимир Білий і Валя Ярмол.

Ось піднялася завіса, і на сцені з'явилися всі учні української школи та молодеча капеля бандуристів ОДУМ. Всі були одягнені у народні строї. Мені на думку прийшли слова Т. Шевченка: „Кругом хлопці та дівчата, як мак процвітає!" Це ж наш „Цвіт України і краса". Діти деклямували віршики на слова Т. Шевченка та присвячені Шевченкові. Наші малята дитячого садочка, крім віршиків ще й заспівали дві пісні: „Поклін тобі Тарасе" та „Садок вишневий", виконуючи при тому відповідні рухи. Акомпаньювала на піяніні Христя Пасічник.

Наталочка Кушнір, учениця дитячого садочка та її молодший братик Марко виявили неабиякий хист до деклямування. Вірші (Наталочка „Про Тараса", а Марко „Вітер виє, повіває") вони деклямували голосно й виразно, чим захопили слухачів та були нагороджені гучними оплесками. Мирослава Гаврилюк, учениця третьої кляси, виконала на скрипці сольову точку. Потім виступив шкільний хор, який в супроводі бандуристів ансамблю ОДУМ виконав „Думи мої" (учителька співу — Оксана Левицька-Біла). Окремо бандуристи заграли „Гомін степів" та проспівали „Зійшов місяць" під гру на бандурах. На закінчення всі присутні відспівали „Заповіт".

Так наші українські діти пом'янули Тараса Шевченка „незлим тихим словом".

Після програми був смачний пісний буфет, що його приготували батьківський Комітет та учительки школи.

Ольга Змага-Хоролець

Річні збори 17-го Відділу УНСоюзу

Річні збори 17-го Відділу УНСоюзу при українській баптистській церкві у Бервині, Па., відбулися 16-го лютого.

Збори відкрив голова Антін Коцепула, а молитву провів секретар Ярослав Билень. Протокол з минулих зборів прочитав секретар 17-го Відділу Ярослав Билень, а також представив звіт своєї праці у 1991 році, в якому зазначив, що Відділ нараховує 90 членів — з них: дорослих членів 63, в молодечому Відділі — 17, акцидентових грамот — 10.

Відділ пожертвував на льокальну радіопередачу в Чикаґо 200 дол. і на Українську Біблійну оселю у Канаді — 200 дол. В минулому році Я. Билень придбав до Відділу 26 нових членів. Закінчуючи свій звіт, секретар подякував всім, що співпрацювали з ним, оособливо голові Відділу А. Коцепулі і пасторові Олексієві Гарбузюкові та звернувся із закликом до новоприбулих, щоб забезпечились в УН Союзі, бо це є наша братська організація, яка допомагає нашим братам на рідних землях.

Була дискусія у справі новоприбулих, які приїхали з України до української баптистської церкви і щоб їм допомогти. Голова А. Коцепула запропонував, а пастор О. Гарбузюк підтримав, щоб мати з ними зустріч-семінар на тему допомоги і вступу до УНСоюзу. Вирішено, щоб секретар Билень з пастором О. Гарбузюком вислали до всіх новоприбулих листи і призначили одну суботу на цю зустріч, щоб їм усе вияснити про УНСоюз і чому нам потрібне таке забезпечення в УНСоюзі для себе і для родини. Вияснити їм, бо новоприбулі родини не знають про життя й обставини тут, в Америці: там було все даремне, а тут потрібно самому себе забезпечити.

Була обговорена точка про придбання нових членів, щоб придбати в цьому році більше членів, ніж у минулому.

Голова А. Коцепула і пастор О. Гарбузюк пообіцяли, що будуть в тому напрямку працювати, щоб наші люди не йшли до чужинців, а трималися своєї забезпеченевої організації — УН Союзу.

Пастор О. Гарбузюк висловився, щоб запропонувати Обласній Управі провести Конвенцію у Чикаґо. Цю справу можна порушити на річних зборах Округи.

Голова Відділу А. Коцепула і пастор О. Гарбузюк запропонували на Конвенцію, яка відбудеться за два роки, вибрати делеґатом від 17-го Відділу секретаря Ярослава Биленя.

У дискусії було обговорено 25-літній ювілей 17-го Відділу, щоб Управа взяла це до уваги, а також щоб приготуватися до святкування 100-річчя нашої великої установи — УНСоюзу.

У точці виборів нової управи 17-го Відділу пастор запропонував, щоб затвердити склад уступаючої Управи на нову каденцію.

Пропозицію було підтримано й одноголосно переобрано нову управу в тому ж самому складі: переобраним головою 17-го Відділу УНСоюзу є Антін Коцепула, серетарем Ярослав Билень. Збори 17-го Відділу УНСоюзу закінчилися молитвою, а тоді усі пішли на вечірнє Богослуження, щоб подякувати Богові і просити про допомогу в майбутньому.

Ярослав Билень,
секретар 17-го Відд. УНС

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СУБОТА, 11-го КВІТНЯ 1992 р.

Асторія, Н. Й. Річні загальні збори 130-го Відд. ім. св. Володимира о год. 2-ій по пол. в приміщенні Відділу при 30-15 36th Street, Astoria, N.Y. 11103. Проситься всіх членів до участи. — Управа.

● РОЗШУКИ ●

Анна Добрянська
шукає свою тету
МАРІЮ МАЛИНЯК
та її дочок
МАРІЮ і СТЕФАНІЮ
Прошу писати на адресу:
Україна 292733
Львівська область
Старосамбірський р-н
с. Топільниця
Добрянська Анна

Ольга Кузьменко
пошукує брата
ВАСИЛЯ КУЗЬМЕНКА.
Хто знав би про нього або він сам прошу писати на:
P.O. Box 524
New York, N.Y. 10021

✝ ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

МИХАЙЛО РОМАНКО член УНС Відд. 230-го Т-ва ім. св. Івана Хрестителя в Янґставні, Огайо помер 17-го грудня 1991 року на 70-му році життя. Нар. 16-го жовтня 1921 року в Янґставні, Огайо. Членом УНС став 1959 року. Залишив у смутку дружину Катерину з дому Власіч, дочки Моніку Кіффер і Бонні і 3-ох внуків. Похорон відбувся 21-го грудня 1991 року на цвинтарі Кальварія в Янґставні, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!

А. Боровицька, секр.

ДМИТРО МАРУЩАК член УНС Відд. 239-го у Філядельфії, Па. помер 21-го січня 1992 року на 94-му році життя. Нар. 1897 року в Україні. Членом УНС став 1949 року. Залишив у смутку дочку Марію Кушнір з мужем Іваном, внуків Ігоря Кушніра з дружиною Дарією, Оресту Кизиму з мужем Юрієм; правнуків — Доріяна Кушніра і Андрія Кизиму. Похорон відбувся 25-го січня 1992 року на цвинтарі св. Марії на Факс Чейсі у Філядельфії, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Ол. Пришляк, секр.

АННА КІСТЬ член УНС Відд. 345-го Т-ва ім. Б. Хмельницького в Міннеаполісі, Мінн. померла 31-го січня 1992 року на 92-му році життя. Нар. 1899 року в селі Биків, Стрий, Україна. Членом УНС стала 1956 року. Залишила у смутку сина Корнелія. Похорон відбувся 3-го лютого 1992 року на цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна Їй Пам'ять!

М. Каркоць, секр.

ІВАН КРИВУША член УНС Відд. 424-го Т-ва „Герої Крут" у Філядельфії, Па. помер 4-го лютого 1992 року на 88-му році життя. Нар. 103 року в Котильві, на Полтавщині, Україна. Членом УНС став 1949 року. Залишив у смутку синів Семена з дружиною Галиною і Юрія з дружиною Іреною та внуків Олеся і Ґреґорі та внучку Ларису. Похорон відбувся 8-го лютого 1992 року на цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

В. Трипупенко, секр.

АДАМ МАРКОВСЬКИЙ член УНС Відд. 320-го Т-ва ім. Пресвятої Тройці в Балтиморі, Мд. помер 15-го січня 1992 року на 73-му році життя. Нар. 1918 року у Львові, Україна. Членом УНС став 1953 року. Залишив у смутку дружину Лідію, сина Івана, четверо внуків, сестру Ірену Яворську, ближчу і дальшу родину в Америці і на Україні. Похорон відбувся 20-го січня 1992 року на Укр. кат. цвинтарі св. Михаїла в Балтиморі, Мд.

Вічна Йому Пам'ять!

Іван Рад, секр.

ПОЛЯ ПОПОВИЧ член УНС Відд. 432-го Т-ва ім. Т. Шевченка в Торонто, Онт. померла 10-го листопада 1991 року на 87-му році життя. Нар. 1904 року. Членом УНС стала 1946 року. Залишила у смутку дочку Катрусю Леськів, сина Василя Поповича, зятя Володимира Леськова, внуків — Адріяну Леськів, д-ра Лері Поповича, Славка Поповича; правнуків — Олександру і Кару Поповичів. Похорон відбувся у Віндсорі, Канада

Вічна Їй Пам'ять!

Я. Зорич, секр.

МИХАЙЛО ДЕМКІВ член УНС Відд. 14-го в Нюарку, Н.Дж. помер 19-го грудня 1991 року на 72-му році життя. Нар. 1919 року в селі Росільна, Україна. Членом УНС став 1963 року. Залишив у смутку дружину Юлію, сина Еміліяна, дочку Ірену з мужем Іваном Орман і внуків: Наталку, Катрусю і Миколу. Похорон відбувся 23-го грудня 1991 року на цвинтарі Белвю Меморіял Парк в Онтаріо, Каліф.

Вічна Йому Пам'ять!

Михайло Отрок, секр.

СТЕФАН ҐУДЗ член УНС Відд. 115-го Т-ва ім. Тараса Шевченка в Кентон, Огайо помер 3-го січня 1992 року на 71-му році життя. Нар. 31-го грудня 1920 року в селі Головецько, Старий Самбір, Зах. Україна. Членом УНС став 1970 року. Залишив у смутку дружину Стефанію, дочку Володимиру і зятя Ярослава Красненського, сина Богдана з дружиною Серою та внуків Данила і Марисю; сина Романа з дружиною Любою внуків Оленку, Орисю, Стефанка і родину в Україні. Похорон відбувся 7-го січня 1992 року на цвинтарі св. Андрія в Пармі, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!

Петро Бабич, секр.

ДОМІНКА ҐУЛА член УНС Відд. 274-го Т-ва ім. свв. Петра і Павла в Янґставні, Огайо померла 9-го листопада 1991 року на 95-му році життя. Нар. 14-го січня 1897 року на Україні. Членом УНС стала 1940 року. Залишила у смутку 6 синів. Похорон відбувся на цвинтарі Ґрін Гейвен Меморіял в Янґставні, Огайо.

Вічна Їй Пам'ять!

Г. Сенедяк, секр.

АННА ВУЛЬЧИН член УНС Відділу 287-го Т-ва „Сини України" в Джерзі Сіті, Н.Дж. померла 24-го січня 1992 року на 89-му році життя. Нар. 8-го травня 1902 року в Ґренвил, Н.Й. Членом УНС стала 1935 року. Залишила у смутку Стефана і Мері Вульчин. Похорон відбувся 29-го січня 1992 року на цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна Їй Пам'ять!

Д. Ясінська, секр.